

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**BROJ 3 i 4/16,
mart/april
2016. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

**ODRŽANE REDOVNE
SJEDNICE UO I SKUPŠTINE
KOMORE**

**“eUPRAVA - SAVREMENA
JAVNA UPRAVA”**

**KRALJEVSKI SAJAM U
KRALJEVSKOJ VIROVITICI**

**“MI-BOSPO I PODUZETNICE: 20
GODINA POSLJE”**

Komorski informator

Uvod

Poštovani čitaoci!

Zaokružena je prethodna godina onda kada najviša komorska tijela Skupština, Upravni odbor i Nadzorni odbor usvoje izvještaje o radu i finansijskom poslovanju. To je obavljeno, jednoglasno, i pristupa se novim obavezama, zadacima, realizaciji zacrtanog i planiranog. A zacrtalo se puno e da bi se imalo šta i realizovati u ovoj godini koja je počela sa prilično velikim brojem aktivnosti od prvog mjeseca i evo nastavlja se i u trećem i četvrtom.

Odbor Sekcije za unutrašnji promet putnika pri Udruženju za promet i komunikacije u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla i dalje se nosi sa istim problemima: nelegalan prijevoz putnika na području Tuzlanskog i nenaplaćeni računi od Ministarstva finansija TK a po osnovu prijevoza učenika osnovnih škola. Odbor sekcije Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam je u fazi pripreme terena za povezivanje sa istim Udruženjem iz Regionalne privredne komore Kikinda. Priprema se prezentacija i predstavljanje firme koja ima namjeru posloovati na području Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine.

Zadovoljstvo je pomenuti da je Privreda TK, kao sajamska postavka, nakon nekoliko godina pauze, ponovo predstavljena na sajmu u Mostaru. Kad smo kod sajma, nemoguće je ne pomenuti, i po ko zna koji put izraziti oduševljenje svime što se dešavalo na sajmu u Virovitici. U kraljevskom gradu smo isto tako dočekani i primljeni, predstavili ono što čini našu zajedničku sajamsku postavku a koju Komora već niz godina tradicionalno organizuje za svoje članice. Virovitica je i ove godine imala otvorena vrata za sve spremne da ostvare nove kontakte i razvijaju poslovnu saradnju.

U ovom broju Komorskog informatora pišemo i o tome kako je u Banovićima planirano održavanje javne rasprava o ocjeni Studije o procjeni utjecaja na okoliš u postupku izdavanja okolišne dozvole za izgradnju deponije šljake i pepela iz TE Banovići u krater PK Čubrić. Fabrika cementa Lukavac (FCL) povećala je učešće alternativnih goriva u proizvodnji sa 10 na 30 posto energetske vrijednosti. I pored svih poteškoća sa kojima se susreće, Rudnik soli Tuzla u prošloj godini je uspio ostvariti rekordnu proizvodnju u posljednje dvije decenije. U "Pivari" dd Tuzla je održana press konferencija, na kojoj je bilo riječi o najavljenom povećanju akciza na pivo i gorivo, ostvarenim rezultatima preduzeća u 2015. godini i planiranim investicijama u ovoj godini. U hotelu Blanca na planini Vlašić je održana konferencija "eUprava - savremena javna uprava" u organizaciji kompanije IMEL d.o.o. – Kaspersky zlatnog partnera. Donosimo i nekoliko informacija iz Vlade Tuzlanskog kantona, Vanjskotrgovinske komore BiH, Privredne komore FBiH, podatke o industrijskoj proizvodnji. U Tuzli je upriličen značajn i izvanredno organizovan skup u povodu 20 godina postojanja Mikrokredite fondacije "Mi Bospo". Konferencija je nosila naziv "Mi-Bospo i poduzetnice: 20 godina poslije", činile su je tri panel diskusije, dodjeljene su nagrade zaslužnima.

Dovoljno razloga da odvojite minute za čitanje i ovog izdanja Komorskog informatora...

Dino Kalesić
gl. i odg. urednik

Komorski informator

Sadržaj

KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA

KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 3 i 4/16,
mart/april
2015. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Bajazit Jašarević, član
4. Suad Selimović, član
5. Nurudin Žunić

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Esad Arnautović, član
3. Nurudin Žunić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

TEHNIČKA PRIPREMA, REPRO I ŠTAMPA:

GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:

Adnan Imerović, direktor

TIRAŽ:

500 primjeraka.

ADRESA:

Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

	ODRŽANE REDOVNE SJEDNICE UO I SKUPŠTINE KOMORE	4
	NELEGALAN PRIJEVOZ I NEISPLAĆENI RAČUNI	5
	"PRIVREDA TK" NA SAJMU U MOSTARU	6
	GRADNJA DEPONIJE ZA SKLADIŠTENJE PEPELA I ŠLJAKE IZ BUDUĆE TE BANOVICI	7
	FCL PODIGLA UČEŠĆE ALTERNATIVNIH GORIVA U PROIZVODNJI NA 30 ODSO	7
	TE TUZLA NAJMANJE LOŠA MEĐU NAJLOŠIJIMA	8
	"INVESTICIJAMA OD 4,5 MILIONA KM ŽELIMO OSTVARITI HISTORIJSKU PROIZVODNJU"	9
	AKCIZE, INVESTICIJE, NAGRADE, IZVOZ, NAGRADNA IGRA	10
	„eUPRAVA - SAVREMENA JAVNA UPRAVA"	11
	KRALJEVSKI SAJAM U KRALJEVSKOJ VIROVITICI	12 i 13
	"KAPITALNI TRANSFERI PRIVATNIM PREDUZEĆIMA I PODUZETNICIMA"	14
	DOGOVOR O PREKOGRANIČNOJ SARADNJI	15
	"MI-BOSPO I PODUZETNICE: 20 GODINA POSLIJE"	16 i 17

Zasjedanja članova komorskih tijela...

Održane redovne sjednice UO i Skupštine komore

Usvojeni izvještaji o radu i finansijsko-materijalnom poslovanju - Skupština Komore podržava donošenje Zakona o Privrednoj komori Tuzlanskog kantona

Upravni odbor Kantonalne privredne komore Tuzla, održao je redovnu sjednicu na kojoj je dobio dva nova člana iz firmi članica Komore. Kako to obično biva, smjenama u firmama, po automatizmu se mijenjaju i članovi ovog komorskog tijela pa ga od sada čine Mahir Nurkanović, dipl.ecc. direktor JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo – Podružnica "Elektro distribucija" Tuzla, umjesto Nusreta Kurtalića dipl.ing. el. te mr Sadik Džidić, dipl. ecc. – direktor BH Telecom dd Sarajevo Direkcija Tuzla, umjesto Miralema Jahića dipl.ecc. Nakon što je usvojen Izvod iz zapisnika sa prethodne sjednice, razmatrani su Izvještaj o radu i Izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja Kantonalne privredne komore Tuzla za period januar-december 2015.godine kao i Izvještaj Nadzornog odbora o uvidu u Finansijski izvještaj. Uz određene primjedbe vezane za formu i način pripremanja ovih dokumenata a koje su pretvorene u zaključke, jednoglasno su usvojeni navedeni izvještaji. Upravni odbor jednoglasno je, uz određene napomene, usvojio Izvještaj Nadzornog odbora Komore o uvidu u finansijski izvještaj Komore za 2015. godinu.

I sjednica Skupštine Kantonalne privredne komore Tuzla, počela je kadrovskim promjenama. Mr Samir Hadžić dipl.ing. geodezije – direktor JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo – ZD Rudnik „Đurđevik“ doo Đurđevik od sada je član Skupštine Komore umjesto Zijada Rahimića, dipl.ing. rud. a Abdulah Šećerbegović dipl.ing.tehn. – direktor firme „Rubus“ doo Sapna u ovom je komorskom tijelu umjesto Senada Alića dipl.ecc koji je također

na ovojs jedinici razrješen dužnosti člana Skupštine. I Skupština je kao i Upravni odbor, uz određene napomene i sitne primjedbe, jednoglasno usvojila sve ponuđene dokumente i jednoglasno je usvojila Odluku o uvećanju državnog kapitala po završnom računu za 2015. godinu. Najviše diskusije bilo je u okviru razmatranja i usvajanja Prijedloga Zakona o Privrednoj komori Tuzlanskog kantona.

Skupština Komore podržava donošenje Zakona o Privrednoj komori Tuzlanskog kantona

Nakon diskusije Skupština Komore jednoglasno je donijela je zaključak:u kojem se navodi: **“Skupština Komore podržava donošenje Zakona o Privrednoj komori Tuzlanskog kantona i predlaže da predloženi tekst Zakona ide kao inicijativa prema Vladi Tuzlanskog kantona i da se zajednički utvrdi konačan tekst prijedloga Zakona koji će Vlada Tuzlanskog kantona uputiti Skupštini Kantona na razmatranje i usvajanje. Skupština Komore predlaže Vladi Tuzlanskog kantona da se razmotri pravna mogućnost uvođenja obaveznog članstva Privrednoj komori Tuzlanskog kantona”.**

D.K.

Iz Sekcije za unutrašnji promet putnika...

I dalje isti problemi: nelegalan prijevoz i neisplaćeni računi

Odbor Sekcije za unutrašnji promet putnika pri Udruženju za promet i komunikacije u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, upriličio je sjednicu u proširenom sazivu. Raspravljalo se o mogućnostima rješavanja nelegalnog prijevoza putnika na području Tuzlanskog kantona kao i o problematici vezanoj za nenaplaćene račune od Ministarstva finansija TK a po osnovu prijevoza učenika osnovnih škola – subvencioniranje prijevoza za učenike koji putuju do škole na relaciji dužoj od 4 km. Članovi Odbora ove komorske Sekcije su z aključili kako je neophodno da se povećaju aktivnosti na suzbijanja rada na crno, rada taksi prijevoznika sa područja drugih općina na području grada Tuzle i to po svim općinama. Ujedno,

da se pojača kontrola nad provođenjem Zakona o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona te da Kantonalna uprava za inspeksijske poslove i Ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima pojačaju svoje aktivnosti na suzbijanju nelegalnog prijevoza, povećaju broj kontrola i izrečenih novčanih kazni, da se nelegalni taksi prijevoznici isključe iz prometa, pa čak i da se izvrši oduzimanje motornog vozila, tablica, taxi oznake i uz druge mjere. Prijevoznici bi trebalo, ako su u mogućnosti, da dostave spiskove sa imenima nelegalnih taksista koji vrše prijevoz na njihovim općinama, Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, koja će iste objediniti i uputiti Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove i Ministarstvu unutrašnjih poslova kako bi oni preuzeli odgovarajuće mjere. Zaključeno je i da se riješi problem linijskog taxi prijevoza, jer trenutno svi taxi prijevoznici na općinama i gradu Tuzli vrše linijski prijevoz. Kada je u pitanju tema koja duži period predstavlja veliki problem članovima Sekcije za unutrašnji promet putnika, dogovoreno je da se uputi dopis Ministarstvu finansija Tuzlanskog kantona u kojem će se tražiti da Ministarstvo finansija u što kraćem roku izmiri dugovanja privrednim subjektima koji vrše prijevoza učenika osnovnih škola - subvencioniranje prijevoza za učenike koji putuju do škole na relaciji dužoj od 4 km. U slučaju ne izmirivanja dugova doći će do obustavljanja vožnje učenika, zaključeno je na sjednici.

Iz Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam...

SR destilerija “Šurlan” traži distributere za BiH, Hrvatsku i Kosovo

Krajem prošlog vijeka porodica Šurlan iz banatskog sela Novi Kozarci započela je svoju voćarsku djelatnost. Tada su naselili prvi hektar drvetom jabuke, ne pretpostavljajući koliko će se njihovi voćnjaci narednih decenija širiti i umnožavati. U početku su gajili voće za sopstvene i potrebe bližeg lokalnog tržišta, blagovremeno usavršavajući tehnologiju i moderne tehnike za pripremu i proizvodnju domaće rakije vrhunskog kvaliteta. Želja za napredovanjem se razvijala paralelno sa plodonosnim rezultatima, te su Šurlanovi najsnažniju motivaciju za dalji rad pronalazili u brzom napredovanju voćnjaka. Od Ministarstva poljoprivrede Srbije 2003. dobijaju rješenje koje im omogućava profesionalizaciju porodičnog posla. Rakiju počinju da proizvode u znatno većoj litraži, pakuju u originalnu i prepoznatljivu ambalažu, a nakon toga dalje plasiraju na srpsko prodajno tržište. Manje porodično preduzeće će 2011. prerasti u ozbiljnu, veliku i savremenu destileriju, u kojoj se proizvode voćne rakije među najboljima koje Srbija danas ima da ponudi. Brend Šurlan danas podsjeća na prefinjen ukus i pravu jačinu domaćih rakija – od posebno aromatične dunje, pažljivo pripremane i tradicionalno pečene i prepečene šljive, kulturnih vilijamovke i jabuke, pa do pikantne kajsije i slatke, lekovite medovače. Destilerije Šurlan su u sklopu predstavljanja na sajamskim manifestacijama imale značajnu ulogu na zajedničkoj postavci koju tradicionalno priprema Regionalna privredna komora Kikinda. Već su se predstavljali na zajedničkom štandu na sajmovima “Viroexpo” u Virovitici i “Ekobis” u Bihaću. Želja je izvoz rakija na na tržišta BiH, Hrvatske i Kosova. Prilika je ovo da svi zainteresovani za distribuciju ovih proizvoda na području TK i BiH ostvare kontakt sa proizvođačima kvalitetnih rakija i uspostave saradnju a zahvaljujući međukomorskoj saradnji Kikinde i Tuzle. Više informacija na web stranici Rakije Šurlan: <http://www.rakijesurlan.rs> a kontakt za saradnju je: Horvat Tibor generalni sekretar Regionalne privredne komore Kikinda: tibor.horvat@rpk-ki.co.rs. Namjera je da se u okviru Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla, u narednom periodu organizuje prezentacija proizvoda firme SR Destilerija “Šurlan”.

D.K.

19. međunarodni sajam gospodarstva....

“Privreda TK” na sajmu u Mostaru

Sloga, snaga bh privrede i odlučnost da se jača komorski sistem na ovim prostorima – Ukupno 800 izlagača iz 24 zemlje – Privredu TK predstavljalo 14 firmi članica Komore

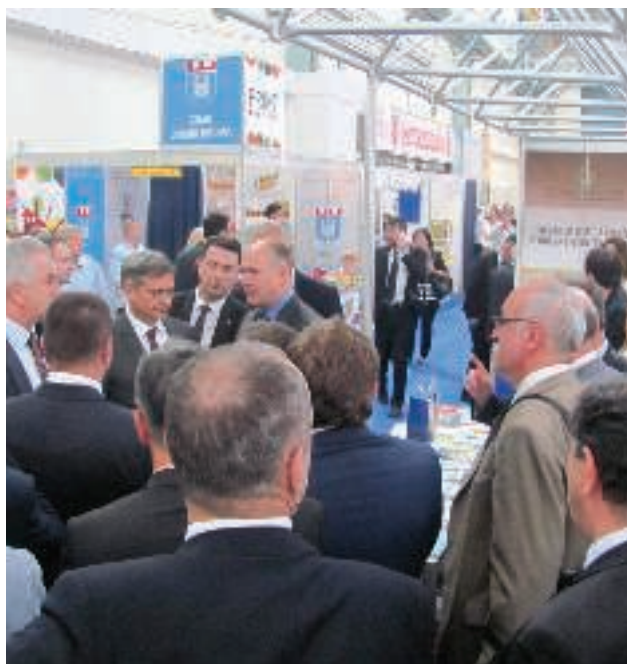
Nakon nekoliko godina pauze, Kantonalna privredna komora Tuzla ponovo je imala priliku predstaviti i promovirati svoje članice na sajmu u Mostaru. Bio je to 19. po redu međunarodni sajam gospodarstva na kojem se našla tradicionalna postavka pod nazivom “Privreda TK”, e, zahvaljujući susretljivosti i dobrim odnosima unutar komorskog sistema Bosne i Hercegovine. Firme članice Komore su svojim katalogima, uzorcima i reklamnim materijalom bile predstavljene u okviru zajedničke sajamske postavke koju je organizovala Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine. Milimetri su dijelili Federalnu postavku od one koju je organizovala Vanjskotrgovinska/spoljnotrgovinska komora BiH, pa je sve skupa bilo lijepo za vidjeti, tu slogu, snagu bh privrede odlučnost da se jača komorski sistem na ovim prostorima. Inače, 19. sajam privrede u Mostaru pohodilo je 800 izlagača iz 24 zemlje. Predstavili su u pet sajamskih dana svoju ponudu, tragali za novim tržištima, ostvarivali nove kontakte. Ovogodišnji partner sajma bila je Republika Turska koju je predstavila 30 svojih kompanija. I ove godine je potvrđeno da je mostarski sajam, uprkos teškoj privrednoj, socijalnoj i političkoj situaciji u zemlji, nastavio kontinuitet održavanja.

“Veliki smo posao napravili, doveli smo Tursku kao zemlju partner. Ovo nam je od 2008 godine pomak ka razvoju i da polagano izlazimo iz krize. Veliki broj predsjednika, premijera nazočio je našoj manifestaciji. Uvijek može bolje, ali drago mi je da smo BiH, grad Mostar predstavili kroz mostarski sajam i izuzetno smo ponosni na to”, ističe Dalfina Bošnjak, direktorica Sajma. “Naši odnosi u svim poljima su jako dobri, naša želja je da naš ukupni obim trgovinski razmjene koji je oko pola milijarde dolara u najkraće vrijeme utrostručimo. Želim svima da 19. izdanje mostarskog sajma bude sretno i uspješno, da bude povod nekim novim dogovorima i poslovima u Hercegovini ali i cijelom regionu”, dodao je Numan Kurtulmus, zamjenik premijera Turske.

Firme članice Kantonalne privredne komore Tuzla, njih ukupno 14 smo ove godine predstavili u Mostaru na, punom gostoprimstva, domaćinskog odnosa, toplote i snažnog profesionalnog opredjeljenja da se komorski sistem predstavi u najboljem svjetlu, izložbenom prostoru Federalne privredne komore. Sve zajedno sa firmama iz drugih dijelova Federacije i uz želju da se ovakva saradnja nastavi i u narednom periodu. “Privredu TK”, zajedničku sajamsku postavku, činili su:

“Borplastika Eko” doo Tuzla, “Corn Flips” Srebrenik, “Fana” doo Srebrenik, “Golden tours” Tuzla, “Imel” doo Lukavac, “Piemonte” doo Tuzla, “Pivara” dd Tuzla, “Solana” dd Tuzla, “PortaNaturae” doo Srebrenik, “Voćni rasadnik” doo Srebrenik, “Xella BH” Tuzla, Fabrika deterdženata “Dita” Tuzla, JKP “Pannonica” doo Tuzla, “Čokoladni svijet” doo Tuzla.

Uz izgradnju TE Banovići....

Gradnja deponije za skladištenje pepela i šljake iz buduće TE Banovići

Skupština RMU Banovići odobrila izbor Dongfang Electrica za strateškog partnera - Potpisani ugovori za izgradnju Termoelektrane u Banovićima – Izgradnja počinje sredinom naredne godine – Udaranje temelja energetskog sektora Bosne i Hercegovine za budućnost

U Banovićima je planirano održavanje javne rasprava o ocjeni Studije o procjeni utjecaja na okoliš u postupku izdavanja okolišne dozvole za izgradnju deponije šljake i pepela iz TE Banovići u krater PK Čubrić u Banovićima. Prostor koji je odabran za deponiju šljake i pepela je krater bivšeg površinskog kopa Čubrić u kojem je krajem 2011. godine završena eksploatacija uglja, zbog mogućeg prihvatljivog zbrinjavanja produkata sagorijevanja u okviru prostora devastiranog rudarskim radovima, piše Akta.ba.

“Čvrsti produkti sagorijevanja koji budu nastajali u TE Banovićima, prema planiranom odlagati će se na budućoj deponiji šljake i pepela PK Čubrić, čija je lokacija od bloka TE Banovići udaljena oko 2 km. Prednost odabrane lokacije je prostor koji površinom i zapreminom zadovoljava potrebe za planirani radni vijek termoelektrane i projektom predviđene količine šljake i pepela koje će nastati tijekom procesa rada termoelektrane Banovići”, navodi se u studiji koji je radio Institut za zaštitu, ekologiju i obrazovanje iz Tuzle. Predviđena deponija će biti uređena na način da ne utiče negativno na okoliš, a posebno ne na podzemne i oborinske vode. Podsjetimo, planirana izgradnja Termoelektrane Banovići je projektirane snage od 350 MW, sa potrošnjom ravnog mrkog uglja od oko 1,2 milijuna ton a na godinu. Lokacija buduće TE Banovići je predviđena u odobrenom eksploatacijskom polju Rudnika mrkog uglja Banovići i neće zauzimati nove zemljišne površine. Predviđena proizvodnja električne energije u TE Banovićima iznosila bi na godišnjem nivou od 1706 GWh, a za njen nesmetan rad planirano je angažovanje oko 250 zaposlenika. Ona bi trebalo da bude završena do 2018. godine

Značajan iskorak za Fabriku cementa Lukavac...

FCL podigla učešće alternativnih goriva u proizvodnji na 30 odsto

Fabrika cementa Lukavac (FCL) povećala je učešće alternativnih goriva u proizvodnji sa 10 na 30 posto energetske vrijednosti. Ovo je ostvareno od maja 2012. kada je FCL, od Federalnog ministarstva za zaštitu okoliša i turizma kao prva kompanija u BiH dobila dozvolu za korištenje alternativnih goriva u proizvodnji. „Ovakav vid korištenja alternativnih goriva na Zapadu je sasvim **normalna stvar i stepen iskorištenosti ide i do 100 posto, dok je za nas ovo veoma značajan iskorak. Rezultati mjerenja koja smo proveli tokom 2015. godine su pokazali da su vrijednosti emisija predviđenih polutanata u skladu sa strogim standardima Evropske unije i ispod zakonom predviđenih vrijednosti. Na temelju toga podnijeli smo zahtjev za dobijanje nove dozvole za suspaljivanje alternativnih goriva i sirovina**“, kazao je ua Indikator.ba Izet Imamović, direktor Fabrike cementa Lukavac. Alternativna goriva obično se proizvode od otpada visoke kalorične vrijednosti nastalog iz domaćinstava, industrije i drugih djelatnosti. FCL ima dozvolu za upotrebu korištenih guma i ulja, otpada iz kožarske i tekstilne industrije, istrošene filtracijske gline i miješanog mljevenog otpada, ali i alternativnih sirovina kao što su zauljena zemlja, mulj i galvanski talog, te goriva nastalog iz otpada (RDF).

D.K.

Izveštaj Saveza za zdravlje i prirodnu sredinu...

TE Tuzla najmanje loša među najlošijima

Među deset najvećih zagađivača sumpor-dioksidom (SO₂) na zapadnom Balkanu termoelektane Ugljevik i Kakanj

Termoelektrana Ugljevik je najveći zagađivač sumpor-dioksidom (SO₂) na zapadnom Balkanu, a među deset najvećih zagađivača se nalazi i TE Kakanj, navodi se u izvještaju koji je uradio Savez za zdravlje i prirodnu sredinu (HEAL), prenosi RTV 7 Tuzla. U izvještaju se kaže da se na zapadnom Balkanu nalazi sedam od deset elektrana na uglj koji su najveći zagađivači u Evropi, te da zagađenje vazduha iz elektrana na uglj na zapadnom Balkanu košta zdravstvene sisteme u regionu i EU do 8,5 milijardi evra godišnje. Dim iz termoelektrana doprinosi zagađenju vazduha koje se povezuje s visokom stopom prijevremenih smrti, hroničnim bolestima pluća i srca i astmom. Evropski lideri, poručili su stručnjaci, treba da podrže zemlje regiona da manje koriste uglj kao energent kako bi unaprijedile zdravlje populacije i borile se protiv klimatskih promjena. Izvještaj "Neplaćeni račun za zdravlje – Kako smo bolesni zbog elektrana na uglj na zapadnom Balkanu" HEAL-a obuhvatio je Srbiju, Kosovo, BiH, Makedoniju i Crnu Goru. Albanija je isključena, jer nema nijednu elektranu na uglj.

Najveći zagađivač sumpor-dioksidom (SO₂) na zapadnom Balkanu je Termoelektrana Ugljevik u BiH koja ispušta 154.385 tona SO₂. Slijede dvije elektrane u Srbiji – Nikola Tesla B sa 93.200 tona SO₂ i Kostolac B sa 89.100 tona, pokazuju podaci navedeni u izvještaju. Među deset najvećih evropskih emitera SO₂ su i elektrane Kakanj iz BiH sa 73.123 tone, Bitolj iz Makedonije sa 66.892 tone, Kostolac A iz Srbije sa 51.700 tona i Tuzla iz BiH sa 51.644 tone. Preostala tri mjesta na listi drže elektrane iz Grčke, Poljske i Bugarske. Takođe se šest od deset najvećih emitera finih čestica (PM 2,5) u Evropi nalazi na zapadnom Balkanu, i to tri u Srbiji. U regionu je i jedan od deset najvećih emitera azotnih oksida (NO_x) – Termoelektrana Nikola Tesla. Trenutno je u pet zapadnobalkanskih zemalja 15 elektrana sa 35 blokova i instalisanim kapacitetom od 8,1 GW. Zaključno sa novembrom 2015, u regionu su postojali planovi za 24 nova postrojenja za proizvodnju još 7,8 GW. U izvještaju se upozorava da je zagađenje vazduha na zapadnom Balkanu do dva i po puta iznad nacionalnih limita za bezbjednost kvaliteta vazduha i daleko iznad preporučenog od strane Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Kako se ocjenjuje, kombinacija zagađenja vazduha od uglja i onog iz industrije, saobraćaja i domaćinstava nepovoljno djeluje na zdravlje i prosperitet u zemljama regiona. Stručnjaci HEAL kažu da njihov izvještaj ruši mit da je uglj najjeftiniji energent i ističu da Evropska unija treba da ohrabri promjene u energetici zapadnog Balkana kroz značajno povećanje finansijske podrške za obnovljive izvore energije i štednju energije, npr. kroz pretpristupne programe. Izvještaj je pokazao da veliki dio zagađenja iz elektrana na uglj na zapadnom Balkanu vjetar širi evropskim regionima prelazeći granice.

Cijena zagađenja iz elektrana na uglj na zapadnom Balkanu izračunata je na osnovu troškova direktno povezanih sa zagađenjem vazduha, uključujući prijevremene smrti, bolničko liječenje respiratornih i kardiovaskularnih bolesti, nove slučajeve hroničnog bronhitisa, korišćenje lijekova i izgubljene radne dane zbog bolesti.

Zato, kako se ističe, kreatori politike u EU treba da daju doprinos zalaganjima za oštrije standarde kvaliteta vazduha i kontrolu vazduha na zapadnom Balkanu. Gareth Tankosić-Keli iz Fondacije "SEE Change Net" kaže da energetske modeli jasno ukazuju da bi "enormni potencijali za solarnu, energiju vjetra i biomasu u kombinaciji s većom energetske efikasnošću vodili čistijim, pravednijim i efikasnijim energetske sistemima u jugoistočnoj Evropi i to po istoj cijeni kao za ulaganja koja se trenutno planiraju u prljavi lignit". HEAL i "Change Network" se zalažu za izbacivanje uglja iz upotrebe u Evropi do 2040. s ciljem unapređenja zdravlja ljudi kroz čistiji vazduh i smanjenje emisije ugljenika koja izaziva promjene klime. Zato te organizacije traže od vlada, uključujući na zapadnom Balkanu, da zatvore postojeće elektrane na uglj i ne grade nove.

D.K

Amir Sušić direktor Rudnika soli Tuzla za klix.ba

“Investicijama od 4,5 miliona KM želimo ostvariti historijsku proizvodnju”

Nove investicije od 4,5 miliona KM- Breme prošlosti - Ležišta soli najsigurnija za skladištenje plina

I pored svih poteškoća sa kojima se susreće, Rudnik soli Tuzla u prošloj godini je uspio ostvariti rekordnu proizvodnju u posljednje dvije decenije.

Ukupno je proizvedeno 2.847.192 kubna metra slane vode, što je za 2,87 posto više od godišnjeg plana. Direktor ovog rudnika Amir Sušić u razgovoru za Klix.ba kaže da rezultati ostvareni u 2015. godini ne bi bili mogući bez potrošača slane vode, odnosno Fabrike sode Sisecam soda Lukavac i tuzlanske Solane. Tokom prošle godine rudnik je investirao 4.770.000 KM u nekoliko projekata. Najveći dio novca uložen je u dvije istražno-eksploatacione bušotine. **“Svake godine moramo bušiti nove bušotine kako bi ostvarili kapacitete, tako da se najveći dio investicije i odnosio na bušenje. U prošloj godine smo investirali i u transportne sisteme za slanu i tehnološku vodu čime je povećana propusna moć cjevovoda. Na samom eksploatacionom polju smo investirali dosta novca u objekat rezervoara slane vode sa pumparnicom”**, kaže Sušić.

Za ovu godinu je planirana proizvodnja od 3.228.000 kubnih metara slane vode. Ukoliko u potpunosti dođe do realizacije plana, tuzlanski rudnik će ostvariti historijsku proizvodnju.

Kada su u pitanju investicije, naš sagovornik ističe da će prema godišnjem planu biti uloženo najmanje 4,5 miliona KM. **“Naše investicije uglavnom uvijek idu u istražno-eksploatacione bušotine. U ovoj godini ćemo bušiti tri nove bušotine tako da one i dalje čine najveći dio investicija. Također, još izvjestan period ćemo investirati i u transportne sisteme slane vode. U ovoj godini želimo završiti sa tim kako bi u narednim godinama dosta veću pažnju mogli posvetiti transportnim sistemima tehnološke vode”**, ističe prvi čovjek Rudnika soli Tuzla. Pored već pomenutih investicija, prema planovima rudnika, u ovoj godini bi se trebalo krenuti i sa geološkim istraživanjima na lokalitetu Rasovac. **“Trenutno pripremamo tendersku dokumentaciju za nastavak istraživanja. Osamdesetih godina su na tom lokalitetu rađena geofizička istraživanja i izbušene su tri bušotine. Od te tri jedna je nabušila solno tijelo debljine 200 metara i tu već imamo dobru naznaku i potencijalnost. Ukoliko obezbijedimo sva novčana sredstva, ovdje očekujemo pomoć od Vlade TK i Vlade FBiH, nadamo se da bi već naredne godine mogli krenuti sa bušenjem”**, dodaje Sušić.

Najveći problem za ovaj rudnik predstavljaju tužbe za namirivanje štete od posljedica slijeganja, koje, prema Sušićevim riječima, mogu ozbiljno ugroziti postojanje rudnika. **“Mi smo u zadnjih šest godina preko milion maraka iz svog prihoda dali po izvršenim**

sudskim presudama na ime štete posljedica slijeganja. Da toga nema mi bi taj novac uložili u investicije ili istraživanja razvojnih komponenti. Imovina rudnika je procijenjena na 129 miliona KM, ali ni to ne bi bilo dovoljno za pokrivanje svih naknada na ime štete od posljedice slijeganja. O izvršenju svih sudskih odluka sada ne smijemo ni pomisliti. Sad smo u situaciji da radimo dobro, ali nam problem može predstaviti breme prošlosti”, ističe sagovornik. Inače, Rudnik soli Tuzla opterećen je i dugovima od poslijeratnog perioda kada je bio u jako teškoj situaciji i nije mogao da izmiruje sve svoje obaveze. Pa tako, prisutan je dug prema Elektroprivredi (EP) BiH, zavodima zdravstvenog osiguranja i zavodima za zapošljavanje FBiH i TK. S ciljem izlaska iz problema rudnik je u vlastitoj režiji izradio Elaborat o finansijskoj konsolidaciji. **“Mi smo dugovanja prema EP BiH skoro u potpunosti izmirili, međutim, problem nam predstavljaju sporne kamate zbog neredovnog plaćanja. Nadamo se da će Nadzorni odbor EP BiH kamate uskoro otpisati, a dug od 130.000 KM bismo platili u roku od 30 dana. Kada su u pitanju dugovanja za doprinose, obavili smo neophodne radnje kako bi Zavod za zapošljavanje i Zavod zdravstvenog osiguranja ušli u vlasničku strukturu rudnika. To je i predviđeno Zakonom o finansijskoj konsolidaciji”**, pojašnjava Sušić. Kada je u pitanju budućnost ovog rudnika, kaže da je ona neupitna na polju eksploatacije, plasmana, realizacije ciljeva i standarda uposlenika. S druge strane, kada je u pitanju breme prošlosti koje predstavlja veliki teret jednom od simbola Tuzle, naš sagovornik kaže da je potreban veći angažman šire društvene zajednice, kako na gradskom i kantonalnom nivou, tako i na federalnom.

Što se tiče skladištenja plina u bušotinama u rudniku soli Tetima, Sušić smatra da razloga za zabrinutost nema. Podsjetimo, protiv ovakve ideje oštro se usprotivio gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović, kao i Gradsko vijeće Tuzla, a koje je na nedavno održanoj sjednici usvojilo Rezoluciju o odbijanju skladištenja prirodnog gasa u Tuzli. Sušić kaže da se ležišta soli smatraju najsigurnijim skladištima. **“Više od trećine svjetskih skladišta plina i nafte je u ležištima soli. Razumijem bojazan, ali apsolutno tu nema razloga za paniku. Svjetska iskustva to govore. Ležište soli Tetima se ne nalazi ispod grada, kako neki kažu. Tuzlansko ležište kamene soli je ispod grada i tu nema nikakvih šansi da se skladište nafta ili plin. Struku još uvijek niko nije pitao, a moj lični stav je da ne bi bilo nikakve opasnosti za skladištenje plina”**, zaključuje Sušić na kraju razgovora za sarajevski portal Klix.ba.

D.K.

Novosti iz "Pivare" dd Tuzla...

Akcize, investicije, nagrade, izvoz, nagradna igra

Povećanje akciza za 0,15 KM po litri piva, ugrozit će prodaju i poslovanje domaćih proizvođača a time i smanjiti uplate u budžete

U "Pivari" dd Tuzla je održana press konferencija, na kojoj je bilo riječi o najavljenom povećanju akciza na pivo i gorivo, ostvarenim rezultatima preduzeća u 2015. godini i planiranim investicijama u ovoj godini. Pored ovoga, izneseni su najvažniji detalji nove nagradne igre. Kako je istakao Fahrudin Salihović direktor "Pivare" dd Tuzla, najavljeno povećanje akciza za 0,15 KM po litri piva, ugrozit će prodaju i poslovanje domaćih proizvođača a time i smanjiti uplate u budžete. Istakao je na konferenciji za novinare direktor Fahrudin Salihović, da je prijedloge donesen bez konsultacija proizvođača i nije dio strategije o akcizama u Bosni i Hercegovini. "U Reformskoj agendi se navodi, da bilo koje povećanje indirektnih poreza može doći, tek nakon što se iscrpe mogućnosti uštede u javnoj potrošnji ili unaprijeđenja naplate prihoda. Ostvarivanjem najava došlo bi do potpunog kraha industrije za proizvodnju piva u našoj zemlji, a koja je već spuštena na jako niske grane. Ovo bi bio velik udar sa dvije strane jer mi koristimo i gorivo, odnosno mazut u proizvodnom procesu. Očekujemo da će prevladati razum prije svega te da će se ipak odustati od toga. Prekomjerni uvoz piva u BiH je ogroman, a u prošloj godini je iznosio 147 miliona KM. Sada se postavlja pitanje kome je to u interesu? Vlade u našoj zemlji moraju zasigurno stati u kraj tome, jer je neophodna zaštita domaće proizvodnje. Bez nje nema privrede u BiH", izjavio je direktor Salihović. Na druženju sa predstavnicima sredstava informisanja, otvorene su i brojne druge teme. Kada je riječ o investicijama "Pivara" Tuzla one se nastavljaju u ovog godini, i to u iznosu od oko 2,5 miliona KM.

gradnje potrebnih objekata za skladištenje, i ugradnju prečištača za otpadne vode, što je prema najsavremenijim ekološkim standardima. Da budem konkretniji, u ovoj godini planirano je uložiti blizu 2,5 miliona KM u savremene tehničko-tehnološke proizvodne pogone, koji su direktno vezani za ekološku bezbjednost Tuzle, ali i unaprijeđenje ekoloških standarda koje ova kompanija razvija kroz implementirani ISO standard 1.4000. U prva tri mjeseca ove godine za već pomenute namjene je utrošeno 400.000 KM. Mi svoju ambiciju ne krijemo. Želimo da investiramo i da idemo u korak sa vremenom u ovoj industriji i želimo da svojim proizvodima i kvalitetom nastupamo i na drugim tržištima van granica BiH", rekao je Salihović. Direktor tuzlanske fabrike piva je na ovom skupu sa zadovoljstvom govorio o nastavku trenda izvoza. "Nakon Turske počinje prodaja naših proizvoda u Kuvajtu i Saudijskoj Arabiji. Ugovori su već na stolu, a izvoz prvih količina naše prirodne mineralne vode koju crpimo iz naših izvora i blago gaziranog soka Laganese očekujemo u narednih nekoliko dana. Mi želimo graditi BiH i želimo svim silama pokušati dokazati ljudima da mi imamo resurse, dobar kvalitet i prirodno bogatstvo koje trebamo u potpunosti iskoristiti i plasirati na tržište širom svijeta" rekao je direktor Salihović. Istaknuto je ovom prilikom kako kvalitet proizvoda Tuzlanske pivare nije ostao nezapažen. Brend „Tuzlanski pilsner“ dobitnik je internacionalne nagrade za kvalitet, koja će im zvanično biti uručena u Parizu 9. maja ove godine. "Pivara Tuzla izrasla je u respektabilnu kompaniju koja je prepoznata po vrhunskom kvalitetu piva. Potvrda toga su brojna priznanja, a jedno od njih će ovoj kompaniji biti uručeno 9. maja ove godine za poznati brend Tuzlanski pilsner koji je ocijenjen Internacionalnom nagradom za kvalitet u Parizu. Ovo nam daje dodatnu energiju i snagu kako bi se u narednom periodu dokazivali kako u BiH, tako i van njenih granica. U cilju jačanja brenda došlo je do promjene ambalaže Erste piva i Tuzlanskog pilsnera, a koji će se u novom ruhu na policama naći u aprilu ove godine", kaže Salihović.

"I pored svih poteškoća sa kojima se susreće, tuzlanska Pivara je u prošloj godini ostvarila investicije u iznosu od 2,3 miliona KM, čime je u potpunosti realiziran plan poslovanja. Nastavljajući u tom trendu, već je završeno uređenje unutrašnjosti kruga fabrike, što se odnosi na regulisanje padine brda Gradina. Time se dobilo na boljoj iskorištenosti prostora, kao dobra osnova za nastavak

Na kraju, Zlata Smajić koordinatora marketinga u Tuzlanskoj pivari, predstavila je novu SMS nagradnu igru „Pilsner nagrađuje“, koja će trajati do 20. avgusta. "Da Pivara Tuzla posebnu pažnju poklanja svojim kupcima potvrđuju i brojne nagradne igre koje su realizirane u proteklom periodu. Jedna od njih će biti upriličena i u narednom periodu a riječ je o SMS nagradnoj igri "Pilsner nagrađuje". Nagradni fond, između ostalog, sačinjavaju poklon paketi, majice, frižider pun piva, mobilni telefon, laptop, te glavna nagrada automobil Škoda Fabia koji će biti dodijeljen 20. augusta ove godine", izjavila je Zlata Smajić.

D.K.

IMEL predstavio eUpravu...

“eUprava - savremena javna uprava”

Rješenje za bolji i uspješniji rad opštinskih službi – Organizacija kompanije IMEL d.o.o. i Kaspersky zlatnog partnera

U hotelu Blanca na planini Vlačić je održana konferencija “eUprava - savremena javna uprava” u organizaciji kompanije IMEL d.o.o. – Kaspersky zlatnog partnera. Presentaciju je pred više od 50 prisutnih učesnika, načelnika Općina iz Bosne i Hercegovine u ime organizatora otvorila Amra Brkić, marketing menadžer kompanije IMEL. Gospođa Brkić je prisutnim gostima predstavila software-sko rješenje eUprava kao savremenu tehnologiju za organe javne uprave koje pomaže u stvaranju efikasnije, ekonomičnije i transparentnije općine/grada što i jeste zajednički cilj. eUprava omogućava izgradnju elektronske baze podataka i pruža određene usluge putem interneta. Servisi koje eUprava pruža su kupovina dokumenata, on-line plaćanje, elektronsko vijeće, registraciju dijaspore što za cilj ima transparentniju interakciju između općina i građana, općina i kompanija i samih općinskih službi. Na današnjem konferenciji, svoja pozitivna iskustva su podijelili predstavnici Općina iz Bosne i Hercegovine koje su implementirale eUpravu kako bi poboljšale učinkovitost, smanjile troškove i osnažile rad javnih službi. Prisutnima se obratio i Izudin Čeliković, glavni konsultant kompanije IMEL koja na tržištu Bosne i Hercegovine uspješno posluje 23 godine i jedan je od lidera u implementaciji softverskih i sigurnosnih rješenja.

Danas ova renomirana IT kompanija upošljava 40. visokostručnih i visokospecijalizovanih osoba u stalnom radnom odnosu i mnoštvo vanjskih saradnika te je svijetli primjer da se i domaće firme uz puno truda i edukacije mogu zadržati, opstati u vremenima kakvo je današnje, te svoje proizvode i usluge plasirati van okvira Bosne i Hercegovine. U nastavku su se prisutnim obratio Omar Kudović, predstavnik kompanije Microsoft za Bosnu i Hercegovinu koji je ukazao na prednosti u poslovanju korištenjem Office 365 i Microsoft Azure servisa. Prisutnima se obratio i Dragan Davidović, predstavnik kompanije Kaspersky LAB vodećeg globalnog rješenja za zaštitu informacionih sistema. Prezentirao je najveće sigurnosne prijetnje u sferi IT-a koje se dešavaju u okruženju te kao lider zaštite predstavio aspekte sigurnosti koji mogu biti efikasne i učinkovite u djelovanju i prevenciji protiv nestanka provjerljivih informacija. Primjeri i prezentacije koje su prikazane na konferenciji prisutne su uvjerile da je korištenje Kaspersky rješenja pravi izbor za sprečavanje enormnih šteta koje mogu nastati u poslovanju. Na kraju prezentacije učesnicima su podijeljeni prigodni pokloni, organizovan ručak i druženje. Više informacija o rješenjima kompanije IMEL možete pronaći na stranici www.imel.ba, e-mail info@imel.ba ili putem telefona: (035) 550 100.

D.K.

Privreda TK na sajmu u Virovitici...

Kraljevski sajam u kraljevskoj Virovitici

Sajam Viroexpo okupio više od 750 izlagača iz 27 zemalja

Virovitičko-podravsku županiju u Hrvatskoj, jedan fini i pitomi kraj, finih, odmjerenih, dobroćudnih ljudi, karakteriše slogan "Uvijek otvorenih vrata". Uvijek i jesu otvoreni, raspoloženi i bez ključa u bravi, da dočekaju goste, prime i počaste, ugoste, druže se, i posla naprave. Obavezno da se posla napravi, da se radi, e bez toga se i organizuje sajam a onda dolazi i sve ovo prethodno pobrojano. Otvoreni su svi u organizaciji sajma "Viroexpo", širom otvaraju vrata od prvog momenta kada se odlučite nastupiti i prijavite na sajam. Odmah su vam na usluzi i kada dođete da postavite svoj izložbeni prostor, da predstavite ono od čega živite. Isti takvi, dobri i raspoloženi, otvoreni i veseli, radni i susretljivi su u Županijskoj komori Virovitica pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Puno toplote, nasmijanih lica i profesionalaca spremnih da u svakom trenutku riješe i najmanji problem koji se pojavi gostima u kraljevskom gradu Virovitica. Da, upravo je Virovitica bila kraljevsko trgovište još od 1234. godine, znali su tu boraviti i baš se "kraljevski" osjećati i slavonski herceg Koloman, sin kralja Andrije II i brat kralja Bele IV koji jednom prilikom nađe u Virovitici i spas od Tatara. Boravili su kraljevi iz ugarske loze Arpadovića pa Sigismund Luksemburški rimsko-njemački car, hrvatsko-ugarski i češki kralj, koji je bio široke ruke, pa dođe iz Nürnberga i pokloni Viroviticu Emeriku i Ivanu Marczaly u trajno vlasništvo, baš onako kraljevski. E, tako se svi koji dođu u Viroviticu, na sajam "Viroexpo", u Komoru Virovitica, osjećaju upravo kraljevski. Tamo vas, e svaki put i neumorno, sa velikim osmijehom i toplotom, dočeka Milan Vandura direktor Komore, neumorna radilica, čovjek koji vam i kad ste najveći pesimista po pitanju sutrašnjice, a ima nas, ulije neopisivo veliku dozu optimizma, volje za životom, radom, saradnjom. Čovjek koji, i u najtežim vremenima za komorski sistem u regiji, e rekao bi se da je upravo taj momenat, učini da povjerujete da će zbog njega i takvih kao on opstati komorski sistem, da će oni koji ga kreiraju i koji njime rukovode, sutra, ili nekada kasnije, pozvati takve kakav je naš Vandura i pitati ih za savjet, pitati ih kako oni to rade, kako treba da se radi i kako im sve to uspijeva. A znajući Milana Vanduru, njegov odgovor i savjet bi bio vrlo jednostavan, e baš kakav je i on čovjek. Rekao bi, sigurno, da ljude samo treba dočekati iskreno, otvoreno, ljudski toplo, i raširenih ruku, baš kako on to uvijek radi i kako nas je dočekaao i na druženju predstavnika privrednih komora iz cijele regije u svom kabinetu, neka fotografija ne dozvoli da lažem....

(Milan Vandura, raširenih ruku na susretu predstavnika Komora u HŽ Virovitica)

E zato se svi vraćaju u Viroviticu, cijelu godinu se planiraju e kako bi bili u februaru kraljevi u kraljevskom gradu i bili dio jedne prelijepe, istovremeno, vrlo profesionalne, prosperitetne, kvalitetne sajamske i privredne priče koja se zove "Viroexpo". E baš zato, je taj isti "Viroexpo" ove godine održan po 21. put i opet nadmašio sve prethodne parametre koji ga s punim pravom svrstavaju među tri najkvalitetnija sajma u Hrvatskoj. Okupio je ove godine više od 750 izlagača iz 27 zemalja a među njima je ponovo, po peti put za redom, bila i zajednička postavka firmi članica Kantonalne privredne

komore Tuzla koju već tradicionalno i godinama Komora organizuje pod nazivom "Privreda TK". Imali smo to zadovoljstvo da smo predstavili na ovoj vrlo značajnoj sajamskoj manifestaciji ukupno 17 privrednih subjekata, firmi članica Komore:

"Borplastika Eko" doo Tuzla, "Corn Flips" Srebrenik, "Fana" doo Srebrenik, "Golden tours" Tuzla, "Helios" dd Banovići - Industrija domoopreme", "Imel" doo Lukavac, "Piemonte" doo Tuzla, "Pivara" dd Tuzla, "Solana" dd Tuzla, OPG "Veselčić" Špionica, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, "PortaNaturae" doo Srebrenik, "Voćni rasadnik" doo Srebrenik, "Xella BH" Tuzla, Fabrika deterdženata "Dita" Tuzla, Global Ispat Koksna industrija Lukavac, JKP "Pannonica" doo Tuzla. Bilo je uspješnih nastupa, jačanja postojećih veza sa klijentima, ostvarivanja novih kontakata, prikupljanja ideja, iskustava, a neka ni o tome, fotografija bude potvrda...

(Predstavnik GiKIL-a na zajedničkom izložbenom prostoru Privreda TK)

(Predstavnik "Heliosa" smo uz pomoć Komore Virovitica povezali sa potencijalnim poslovnim partnerima sa Kosova te ojačali njihove veze sa partnerima u Hrvatskoj)

Na dan otvorenja sajma Viroexpo, u Županijskoj komori Virovitica tradicionalno su se sastali predstavnici privrednih komora iz regije: BiH, Češke, Mađarske, Srbije, Ukrajine i Hrvatske. Uvodno su sudionike susreta pozdravili potpredsjednik HGK za turizam, trgovinu i financije Josip Zaher te predsjednik Županijske komore Virovitica Ivan Slamić. Predstavnici komora razmijenili su iskustva i razmotrili mogućnosti proširenja dosadašnje saradnje, te evropske trendove sajmovanja. Zajednički je stav svih učesnika ovog susreta predstavnika komorskog sistema, da je sajam Viroexpo primjer kvalitetnog sajma, dobre saradnje privrede, grada i županije. Imali smo ove godine priliku i veliku čast, a opet zahvaljujući direktoru Milanu Vanduri, prisustvovati skupu "Gospodarski forum Kosovo – zemlja partner" u vijećnici Virovitičko-podravske županije. Manifestaciji organizovanoj na najvišem nivou, svečarski a profesionalno, u prijateljskim tonovima sa veoma ozbiljnim

porukama i dogovorima za buduću saradnju, sve opet u organizaciji direktora Milana Vandure i njegove, male ali filigranski precizno odabrane ekipe, za nepovjerovati kako male a kako sposobne, okretne i uspješne grupe od ukupno 5 uposlenika Komore koji sav teret iznose na svojim leđima u koja duva znažan i pozitivan vjeter Ivana Slamića predsjednika Županijske komore Virovitica.

Na ovom skupu su se obratili v.d. župana Virovitičko-podravске županije Sanja Bošnjak, gradonačelnik Virovitice Ivica Kirin i veleposlanica Republike Kosovo u Republici Hrvatskoj Shkëndije Geci Sherifi koja je predvodila izaslanstvo svoje zemlje, a izrazila je zadovoljstvo dugogodišnjom tradicijom dobrih odnosa. Istakla je da su mogućnosti za proširenje suradnje velike te ih svakako treba iskoristiti. Susretu je prisustvovao pomoćnik ministra Krutan Kajtazi i ostali predstavnici političkog života Kosova, a iz Virovitičko-podravске županije dožupani, gradonačelnici, načelnici općina te ostali predstavnici jedinica lokalne uprave i samouprave. Na forumu su, uz članove poslovne zajednice Kosova, koje je predvodio savjetnik predsjednika PK Kosovo Berat Rukiqi i Virovitičko-podravске županije koje je predvodio predsjednik ŽK Virovitica Ivan Slamić, bili prisutni predstavnici najznačajnijih firmi iz različitih djelatnosti s područja Virovitičko-podravске županije. Uvodno izlaganje "Osobitosti gospodarstva Virovitičko-podravске županije i vanjskotrgovinska razmjena Virovitičko-podravске županije i Republike Kosovo" održao je direktor ŽK Virovitica Milan Vandura i viša stručna suradnica Suzana Kolesarić, članovi Odbora za pripremu i održavanje sajamske manifestacije Viroexpo. Predavanje "Kako poslovati s Kosovom" održao je savjetnik predsjednika Gospodarske komore Kosovo Berat Rukiqi, a direktor Odjela za vinogradarstvo i vinarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja Kosova Bekim Hoxha govorio je o gospodarskoj suradnji, s naglaskom na ruralnom razvoju. I ovaj skup, sve vezano za "Viroexpo" 2016. godine, kao i prethodnih, više su nego dovoljna pozivnica za dolazak na sve naredne sajmove u Viroviti. Zadovoljstvo svih predstavnika sa Kosova, zemlje partnera, baš kao što su i prethodnih godina bili zadovoljni predstavnici Mađarske, Holandije, Belgije, Ukrajine i drugih zemalja koje su bili partneri ovom sajmu, garant su pozitivnih očekivanja vezanih za jačanje sajma, proširenje izložbenih prostora, povećanje broja izlagača i zemalja iz kojih dolaze, iz godine u godinu. Ostaje samo nada, da će i Bosna i Hercegovina ponoviti 2009. gođinu kada je bila zemlja partner sajma a da će Kantonalna privredna komora Tuzla i dalje, u narednom periodu, uživati "kraljevski status" u Viroviti, u Komori, kod ljudi okruženih Milanom Vandurom direktorom Županijske komore Virovitica i biti dugo godina, stalni učesnik ove izvanredne sajamske manifestacije, jedne od rijetkih sajamskih manifestacija gdje se u nedogled otegne red na kupovini ulaznica sa sajmom...

Rekli su na svečanom otvaranju sajma:

"Sajam Viroexpo, svojom dugom tradicijom i međunarodnim karakterom, svakako je jedan od pokretača gospodarskog razvoja, a ujedno i mjesto susreta na kojemu se mogu uspostaviti novi poslovni odnosi, ali i poboljšati postojeći, s ciljem povećanja tržišnog plasmana. Hrvatska gospodarska komora od samoga početka podupire ovaj sajam koji može postati predloškom uspješnosti u sinergijskom djelovanju svih čimbenika relevantnih za gospodarski život. Značajno je i to da komunikacije među susjednim zemljama nikad nije bila veća, uzme li se u obzir činjenica da dijelimo određene gospodarske poteškoće te da je razmjena iskustava jedan od najboljih načina za rješavanje tih problema."

Josip Zaher dopredsjednik HGK

"Na sajmu Viroexpo sve potporne institucije danas imaju prilike izlagati svoje ideje. Takve institucije, poput HGK, HOK-a i HUP-a mjesta su gdje naši poduzetnici mogu dobiti sve informacije potrebne za početak poslovanja."

Darko Horvat ministar poduzetništva i obrta

"U organizaciji sajma Viroexpo vlada velika suradnja politike i gospodarstva, a i državna politika kreće tim smjerom. Svim izlagačima želim da sklope nove poslove i da se ugodno osjećaju na sajmu."

Dragutin Ranogajec predsjednik Hrvatske obrtničke komore

"Moramo svi zajedno djelovati u obrani gospodarstva, bez obzira na svjetonazor i političku poziciju. Hitne reforme u našoj državi i zajedništvo nisu puste želje i utopija, nego stvarna potreba, želimo li i kao pojedinci i kao narod ostaviti bolju Hrvatsku svojoj djeci. U gospodarstvu su najveći potencijal poduzetnici koji imaju ogromno iskustvo i praksu te im možemo biti zahvalni za opstanak svojih tvrtki, ali i radnih mjesta. Jedino oni uz promjenu državne politike mogu zaustaviti egzodus mladih iz naše domovine jer je to trenutno najveća i nemjerljiva šteta za naše društvo."

Ivica Kirin gradonačelnik Virovitice

"Ovakvo velika posjećenost sajma znak je da se gospodarstvo počelo oporavljati, i u Europskoj uniji, i u Hrvatskoj. Od Vlade RH očekujem smanjenje prepreka kako bi se poduzetnicima i obrtnicima olakšalo poslovanje u budućnosti jer su oni okosnica razvoja gospodarstva te očekujem da ćemo konačno započeti i kvalitetnije ostvarenje ključnoga projekta Virovitičko-podravске županije, a odnosi se na prometnu povezanost".

Sanja Bošnjak v.d. župana

"Izražavam zadovoljstvo zbog dugogodišnje tradicije dobrih gospodarskih odnosa između Hrvatske i Kosova. Mogućnosti za proširenje suradnje su velike te ih svakako treba iskoristiti. Velika je čast za Republiku Kosovo biti partner na ovom sajmu. Hrvatska je u posljednje vrijeme intenzivno prisutna na kosovskom tržištu, a hrvatsko tržište vrlo je zanimljivo i za neke od kosovskih proizvoda. Postoje mnoga područja gdje možemo povećati suradnju; to su osobito poljoprivreda i ruralni razvoj, stoga vjerujem da skupa možemo izgraditi bolju budućnost i postati jedno veliko zajedničko tržište".

Nj.E. Shkëndije Geci-Sherifi veleposlanica Republike Kosovo u Republici Hrvatskoj

Organizatori i pokrovitelji sajma "Viroexpo" bili su Virovitičko-podravska županija, Grad Virovitica, ŽK Virovitica, Obrtnička komora VPŽ i Turistička zajednica VPŽ, a održan je pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović.

Pripremio: Dino Kalesić

Zajednička radionica Komore i Vlade TK...

“Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima”

Korištenje sredstava po programu raspodjele sredstava sa budžetske pozicije 13010002 - Intervencije javnim preduzećima i privrednim društvima” ekonomski kod 615500

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva Tuzlanskog kantona, a u sklopu priprema za objavljivanje javnog poziva za korištenje sredstava po programu raspodjele sredstava sa budžetske pozicije 13010002 “Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima” - Intervencije javnim preduzećima i privrednim društvima” ekonomski kod 615500, bila je domaćin jednodnevnoj radionici za privredna društva iz oblasti rudarstva, hemijske industrije, metaloprerađivačke, elektroindustrije, industrije građevinskih materijala, građevinarstva, industrije gume i plastike, obuće i tekstila sa sjedištem na području Tuzlanskog kantona. Na radionici je predstavljeno nekoliko značajnih segmenata: Raspoloživa sredstva i način raspodjele; Pravo učešća i uslovi za korištenje sredstava; Kriteriji za dodjelu sredstava; Vrednovanje Programa; Podnošenje zahtjeva; Zaključivanje Ugovora; Transparentnost postupka. Kako je istakao Srđan Mićanović ministar za industriju, energetiku i rudarstvo u Vladi Tuzlanskog kantona, riječ je o nepovratnim sredstvima za pomoć poduzetnicima koji će nakon objave Javnog poziva dostaviti Programe na osnovu kojih će biti objavljeni rezultati. “Ministarstvo iza industriju, energetiku i rudarstvo Tuzlanskog kantona je ova sredstva obezbijedilo kroz kapitalne transfere. Za te namjene bit će izdvojeno 300 hiljada maraka od čega će biti tri granta po 50 hiljada maraka i šest grantova po 25 hiljada maraka”, rekao je ministar Mićanović. prema njegovim riječima, radi se o nepovratnim sredstvima koja će Ministarstvo doznačiti privrednim subjektima koji su preko 51% u privatnom vlasništvu a zauzvrat, privredni subjekti će primiti određeni broj nezaposlenih osoba sa Zavoda

za zapošljavanje čime će se direktno uticati na smanjenje broja nezaposlenih osoba na području Tuzlanskog kantona.

“Kako bi privatna preduzeća i poduzetnici ostvarili pravo na dobijanje nepovratnih sredstava, neophodno je da ispune određene kriterije. “U prvom redu, kriteriji na koje ćemo obratiti pažnju su mogućnost primanja što većeg broja nezaposlenih osoba, ocjenjivat ćemo iznos investicije i vrijednost programa koji nam budu ponuđeni. Očekujemo da se što veći broj privrednih subjekata javi na ova grant sredstva i da bude što više kandidata i kvalitetnih programa”, pozvao je ministar Mićanović privatna preduzeća i poduzetnike sa područja Tuzlanskog kantona. Kako je istaknuto na skupu u Komori, poziv je još u Nacrtu, a kroz radionice i prezentacije, ramjenu mišljenja sa privrednicima, učinit će se napori da im se u najvećoj mogućoj mjeri pojasni i približi ono što nosi Poziv a sve s ciljem pružanja pomoći privatnicima i poduzetnicima da što kvalitetnije realizuju planirane programe.

Esad Arnautović dopredsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla je istakao kako je u pripremi devet grantova bez određenih minimuma i maksimuma sredstava po jednom subjektu. “Na iznos sredstava će uticati kvalitet dostavljenog programa. Veoma je značajno da je pokrenut jedan ovakav Poziv o kojem će vrlo brzo raspravljati na sjednici Vlade Tuzlanskog kantona. Značajno je da će nakon objave u službenim glasilima, a to se očekuje u najskorije vrijeme, biti određen rok od 30 dana za prijavu, što smatramo da je dovoljna vremenska distanca za realizaciju svih potrebnih aktivnosti u procesu prijave. Pozitivno je da se pristupa projektima koji za osnovni cilj imaju smanjenje broja nezaposlenih osoba na području Tuzlanskog kantona. Nas raduje da smo sa Vladom, odnosno, resornim ministarstvom uspješno organizovali zajedničku radionicu i da će sve ono što se moglo ovdje čuti, biti od koristi onima koji se odluče prijaviti na Poziv”, izjavio je dopredsjednik Arnautović.

D.K.

Iz Vlade Tuzlanskog kantona...

Dogovor o prekograničnoj saradnji

Konkretni oblici prekogranične saradnje bili su u fokusu razgovora delegacije Vlade Tuzlanskog kantona sa gradonačelnikom Loznice Vidojem Petrovićem i generalnim direktorom Specijalne bolnice za rehabilitaciju Banja Koviljača Aleksandrom Jokićem. Delegaciju Vlade TK predstavljali su ministar trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona Mirsad Gluhić, ministar zdravstva Bahrudin Hadžiefendić, ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta Zlatan Muratović, stručni savjetnik za turizam Hasan Sejdinović i predsjednik Privredne komore Tuzla Nedret Kikanović. „Razgovarali smo o pokretanju saradnje u različitim sektorima, počev od

zdravstva, turizma do privrede. Ovo su pionirski koraci kojim ćemo uspostaviti međugraničnu saradnju sa Republikom Srbijom”, rekao je tom prilikom ministar Gluhić, domaćin sastanka, ukazujući na to da su upravo mogućnosti Međunarodnog aerodroma Tuzla bile najveći adut buduće saradnje. Predstavljajući lječilište Banja Koviljača direktor Jokić je iskazao veliku zainteresovanost za Aerodrom Tuzla i mogućnosti bržeg transporta gostiju i pacijenata. „Takoder želimo da ponudimo građanima Tuzlanskog kantona mogućnost ostvarivanja određenih popusta za liječenje u našoj ustanovi što bi bilo omogućeno potpisivanjem sporazuma između nadležnih institucija, istaknuo je direktor Jokić. „O detaljima saradnje zdravstvenih sistema u okviru prekogranične saradnje”, najavio je resorni ministar Hadžiefendić, „bit će govora u nastavku zakazanih sastanaka. Delegacija će obići i Kliniku za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju UKC-a Tuzla i upoznati se sa načinom rada. Danas je, između ostalog, bilo govora i o mogućnostima uspostave saradnje između domova zdravlja u TK i Banje Iliđza Gradačac sa bliskim ustanovama.” „Povezivanjem gradova želimo prepoznati ono što nam je zajedničko”, istaknuo je ovom prilikom gradonačelnik Loznice Vidoje Petrović rekavši da o značaju ovog sastanka govori činjenica da je u delegaciji i grupa privrednika zainteresovanih za što bržu saradnju.

Vlada TK pokrenula procese za rješavanje problema u GIKIL-u

Zbog javnog oglašavanja predstavnika Sindikata GIKIL-a prilikom protestnog okupljanja, Ministarstvo industrije, energetike, rudarstva Tuzlanskog kantona ističe da nezadovoljstvo niti optužbe o ignorantskom odnosu prema problemu više od hiljadu radnika ni u kojem slučaju ne mogu biti upućeni prema Vladi TK i resornom ministarstvu. gikil lukavacVlada Tuzlanskog kantona i Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva su u zadnjih nekoliko mjeseci zajedno sa upravom Koksno-hemijskog kombinata pokrenuli niz aktivnosti na rješavanju dugogodišnjeg problema o neispunjavanju Ugovora o osnivanju GIKIL-a. Nažalost, ni nakon niza sastanaka sa predstavnicima GSHL, koja je zajedno sa „KHK” osnivač GIKIL-a, kompanija GSHL nije pokazala namjeru za ispunjenje ugovorom preuzetih obaveza. Još u decembru 2015. godine Vlada TK donijela je Zaključak kojim je traženo da se ispune uslovi iz ugovora a Uprava GIKIL-a poslala zahtjev prema GSHL-u za ispunjenje obaveza. Prema Ugovoru, GSHL je trebao u 2007. godini uložiti još 45 miliona KM u GIKIL. U međuvremenu, u februaru ove godine, GSHL je na Skupštini Društva donio jednostranu odluku te na mjesto dva člana (u ime KHK) Nadzornog odbora imenovao svoja dva predstavnika. Na taj način je svih pet članova Nadzornog odbora u njihovu korist donosilo odluke a koje će biti predmet razmatranja sudskih organa. Iz tog je razloga Uprava „KHK” uz pomoć Vlade TK 4. marta sazvala Skupštinu Društva. Na tom sastanku, organizovanom u cilju zaštite imovine „KHK” u GIKIL-u, bili su prisutni advokat, notar te stručni revizor a „KHK” je dokazao da su stvarni udjeli u GIKIL-u 70% „KHK” i 30% GSHL. Ovom je prilikom donesena odluka o isključenju GSHL iz GIKIL-a. Svu dokumentaciju sa Skupštine „KHK” je predao Opštinskom sudu Tuzla sa namjerom da se izda novi izvod iz sudskog registra. Sud je donio Rješenje o prekidu postupka zbog tužbe GSHL-a a „KHK” se u međuvremenu žalio na ovo Rješenje. Još jednom ukazujemo na činjenicu da je upravo Vlada TK, svojim proaktivnim stavom i stremljenjem da privredu Tuzlanskog kantona postavi na zdrave noge, pokrenula procese koji bi trebali riješiti nagomilane dugogodišnje probleme u lukavačkoj kokslari.

D.K.

Konferencija u povodu značajnog jubileja...

“MI-BOSPO i poduzetnice: 20 godina poslije”

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO, prva je mikrokreditna organizacija u Bosni i Hercegovini – Tri panel diskusije na Konferenciji – Dodjeljene nagrade zaslužnima

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO, prva je mikrokreditna organizacija u Bosni i Hercegovini. Dvije decenije su iza fondacije Mi Bospo uspješnog poslovanja na polju pružanja finansijskih usluga prvenstveno ženama poduzetnicama. Podsjetimo se, prvi mikrokredit je plasiran u toku 1996. godine kao dio pilot projekta Svjetske banke, a upravo na značajan datum, na dan kada je upriličeno obilježavanje dvadesetog rođendan, datum vrijedan pamćenja 11. mart, potpisan je Ugovor sa Svjetskom bankom. Na veliko zadovoljstvo svih onih koji su zacrtali put, ispisali ciljeve prema kojim MI-BOSPO treba da kroči, obilježen je veliki dan, veliki jubilej, rođendan, 20 godina predanog i odgovornog finansiranja poduzetničkih aktivnosti, ponajprije žena u BiH. Upriličena je i izvanredno organizovana konferencija u Tuzli pod nazivom “Mi-Bospo i poduzetnice: 20 godina poslije”. Do danas je MI-BOSPO radio sa ukupno, slovom i brojem, 87.670 klijentica i klijenata. Od ovog broja je, 86% ili 75.170 klijentica. U proteklom periodu, od dva 11. marta, onoga 96. i ovoga 2016. godine, isplaćeno je blizu 269.000 kredita, ukupnog iznosa cca 577 miliona KM. Izuzetno respektabilne cifre, posebno ako se ima u vidu da prosječni plasirani kredit iznosi svega 2.400 KM. MI-BOSPO je tokom svog produktivnog rada akumulirao značajna finansijska sredstva, koja obezbjeđuju dalji rast i poslovanje, te stekao povjerenje komercijalnih banaka i respektabilnih međunarodnih finansijskih fondova. Nakon 20 godina stabilnog poslovanja nastavlja provoditi korake koji će osnaživati poduzetništvo i jačati BH ekonomiju, a preko mreže od 29 ureda i 154 zaposlene osobe. MI-BOSPO analize govore da je 72% ukupnih kredita uloženo u razvoj poslovnih aktivnosti, a čiji su prihodi pozitivno uticali na kvalitet života korisnica i korisnika kredita. Tokom 20 godina postojanja i djelovanja, razvojem poslovnih aktivnosti, zapošljavalo se više od 300 osoba, zarađivalo i ostvarivalo prihod za, prosječno, 9.000 članova svojih porodica. Te 1996. godine za stanovnike BiH mikrokreditiranje je bio bolji odgovor na njihove potrebe nego je, tada još uvijek prisutna, humanitarna pomoć. MI-BOSPO je kreditima tadašnjim korisnicama psihosocijalne podrške ponudio mogućnost pristupa kreditima dugoročno, uz ugovaranje obostranih prava i obaveza. Ovaj kredit je svrsishodno korišten i uticao je na jačanje finansijske, imovne i poduzetničke snage žene i porodice. Godinama poslije, ipak, smatralo se da je osim finansijskih neophodno ponuditi i nefinansijske usluge, te je tako 2010. godine formirana i Mreža žena u biznisu koja je okupila blizu 2.000 članica, a aktivna je i danas. Najbolje prakse poslovanja MI-BOSPO je učio od mnogih, podrška za dobar rad nije izostala, kao ni članstvo

pri globalnoj mreži Žensko svjetsko bankarstvo (Women's World Banking) koja broji 38 finansijskih institucija iz 27 zemalja, dok je MI-BOSPO jedina članica sa evropskog tla. Potvrda kvalitetnog rada i odgovornog zaduživanja klijentica i klijenata prisutna je i kroz SMART certifikat o zaštiti korisnica i korisnika finansijskih usluga. Aktivnosti koje će MI-BOSPO provoditi tokom 2016. godine usmjerene su na promociju uspješnih biznisa klijentica, podržavajući ih jednako kao i tokom proteklih 20 godina, ali i s namjerom ohrabriranja svih potencijalnih poduzetnica i poduzetnika, da krenu putem kreiranja vlastitih radnih mjesta, uz finansijsku podršku koju će im MI-BOSPO pružati i u narednom periodu. Tako je uostalom, istini za volju bez vanjske podrške ali sa jasnom vizijom, jasnim ciljem i velikom snagom, odlučnošću i voljom, kakve samo žene posjeduju, krenula u ovaj projekat i Nejira Nalić, direktorica fondacije Mi Bospo.

„MI BOSPO ima svoju sjevernjaču gdje je žensko poduzetništvo fokus. Znači, sve ono što se odnosi na žensko poduzetništvo MI BOSPO će pokušati da prati. Jeste bilo gore prije 20 godina, ali je postojala strašna želja i volja da se promjeni nešto, da se rekonstruiše i da se krene iznova“, izjavila je na svečanosti Nejira Nalić, direktorica MI BOSPO-a. Misija i vizija djelovanja fondacije Mi Bospo usmjerene su na jačanje poduzetništva, ekonomskog i društvenog položaja žena. Jačanjem poduzetničkog duha žene ekonomski, Mi Bospo jača porodicu i utiče na smanjenje siromaštva u društvu. U fondaciji Mi Bospo žele podržati stvaranje uspješnih poduzetnica, educiranih i emancipiranih žena sa jasno izraženim poduzetničkim stavovima i ciljevima, čulo se u obraćanjima na svečanom obilježavanju 20 godina Mikrokreditne fondacije Mi Bospo. A u direktoricu Nalić, obratili su se Sanja Hajduković predsjednica UO MI-BOSPO i Harsha Rodrigues direktorica za razvoj strategije, Svjetsko žensko bankarstvo. Obilježavanju značajne obljetnice prisustvovali su brojni gosti, prijatelji Fondacije, priznati i poznati stručnjaci, koji mogu dati svoj sud o onome što jeste fondacija Mi Bospo a među njima je bio i prof. Kadrija Hodžić koji je prigodnim govorom čestitao direktorici i uposlenicima dvadeset godina vrijednog i predanog rada. Konferenciju su sačinjavale tri panel diskusije. Prva se odnosila na razvoj ženskog poduzetništva koje se u proteklih dvadesetak godina povezuje sa izjednačavanjem prava muškaraca i žena, pa određene statistike tvrde da je svaki četvrti pokrenuti posao pokrenula žena. Smatra se da žene bolje razumiju kupce i korisnice odnosno korisnike, ali i svoje saradnice i saradnike te zaposlenice i zaposlenike, da

smjelije koriste savremena rješenja, više vrednuju timski rad i zajednička odlučivanja. Na panel diskusiji koja je nosila naziv Razvoj (i prepreke) ženskog poduzetništva, kako se dodatno aktivirati – o aktuelnom položaju žene na tržištu rada, programima i mjerama politike zapošljavanja/samozapošljavanja, mogućnostima socio-ekonomskog osnaživanja žena”, govorio je Haris Huskić rukovodilac odjeljenja za tržište rada u Federalnom Zavodu Za Zapošljavanje (FZZZ). Sanja Hajduković direktorica Centra za poslovnu edukaciju (CPE), predsjednica Upravnog odbora MI-BOSPO-a je izlagala na temu: Obrazovanje poduzetnica – aktuelnosti spram potreba tržišta rada, obrazovanje kao potencijal za samozapošljavanje – kako ga unaprijediti. O pokretanju biznisa za osiguranje egzistencije, podrška na putu razvoja, iz prve ruke, govorila je Džemila Mukić, poduzetnica iz Brčkog. Ova panel diskusija imala je za cilj obznaniti motive koji uslovljavaju razvoj ženskog poduzetništva, sistemsku podršku koje poduzetnice imaju/nemaju, obrazovne programe za poslovanje, podršku i prepreke sa kojima se susreću. Moderatorica je bila Rifa Bajrić regionalna menadžerica fondacije MI-BOSPO.

Druga panel diskusija održana je pod nazivom “Žensko poduzetništvo: izazovi i uspjesi”. Slađana Ujić iz Udruženja žena SNOP Rogatica je govorila o ženama u seoskim sredinama, pristupu obrazovanju, prednostima udruživanja žena i o konkretnim oblicima udruživanja u BiH. Mirjana Pejić, zadovoljna i uspješna klijentica Mikrokreditne fondacije MI-BOSPO, govorila je na temu: povoljno okruženje za razvoj ženskog poduzetništva: mit ili činjenica, koliko su vještine i znanja ključni za uspjeh poduzetnica. Moderatorica je bila Dragana Lukić marketing menadžerica fondacije MI-BOSPO, a diskusija je ponudila odgovore na pitanja: koliko bi uspjeh poduzetništva bio značajniji kad bi postojala sistemsko podrška, te na koji konkretan način su se, danas uspješne poduzetnice, nosile sa izgradnjom vlastitih biznisa u oblasti koja je u Bosni i Hercegovini još uvijek nedovoljno razvijena – ženskom poduzetništvu. Naziv trećeg panela bio je i pitanje: Da li finansijska ponuda odgovara potrebama tržišta? Odgovor na ovo pitanje je pokušao dati Zilnija Hasović, ekspert Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) pojašnjavajući Podršku EBRD-a ženskom poduzetništvu u Bosni i Hercegovini, aktuelnosti finansijske i nefinansijske podrške za realne potrebe, iznoseći iskustva iz dosadašnjih programa podrške. Biljana Zekić, poduzetnica iz Bijeljine je govorila o konkretnim programima podrške za pokretanje vlastitog biznisa. Panel diskusiju je završila Nejira Nalić, direktorica Mikrokreditne fondacije MI BOSPO govoreći o Inicijativa finansijske ponude za razvoj ženskog poduzetništva: od ideje do realizacije, regulatorna opterećenja i nedostajući resursi za kvalitetniju podršku. Moderatorica je bila Sanela Ajkunić, regionalna menadžerica fondacije MI-BOSPO. Konferencija i obilježavanje dvije decenije rada Mikrokreditne fondacije MI BOSPO, zaključene su dodjelom nagrada za najzaslužnije uposlenike Fondacije koji su u

proteklih dvadeset godina dali veliki doprinos stasavanju i razvijanju prve nastale mikrokredite organizacije u BiH. Nagrađeni su Senad Krekić kreditni menadžer, Edin Bakalović IT menadžer, Zamir Hadžabić glavni knjigovođa i Nejira Nalić direktorica a nagrade je uručila Azra Berilo koja je PR menadžerica u fondaciji MI Bospo.

Toliko godina...

U toku rata sam mnogo učila o vođenju nevladine organizacije, pisanju projekata ali i o tome kako identifikovati potrebe u zajednici u kojoj radimo (praktični rad – volontiranje, rad/asistentica/prevodilac u Danskom spasu za djecu, te i trosedmični seminar u SAD, pod pokroviteljstvom USAID Hrvatska, 1994. godine). Dansko vijeće za izbjeglice, pri osnivanju BOSPO-a, je obezbjedilo konsultacije o budućnosti organizacije. Organizovana je strateška radionica i sjećam se kako je konsultant podijelio filp chart papir na dva dijela: mir dolazi, rat nastavlja (to je bilo za vrijeme potpisivanja Dayton-skog mirovnog sporazuma), te nas pitao: šta će (tadašnji BOSPO) raditi ako mir dodje ili šta će raditi ako rat nastavi? BOSPO se zaista, već tada, opredijelio za ekonomsku podršku ženama i, interesantno je da je već prvi mikrokredit dala Maria Nowak Tifi Patković iz Živinica, sedmicu poslije, 1995. godine. Nije mi trebalo mnogo da shvatim da je to moj zadatak: da vodim organizaciju koja je posvećena ženama i njihovim naporima, radu, njihovim ekonomskim aktivnostima, poslovnim uspjesima. Marijina lekcija o credo credere – povjerenje – me je opredijelila za kredit, za finansijske usluge. Dodatno, vidjela sam priliku da se izbjegne ovisnost o donatorskim sredstvima, vidjela sam priliku da se obezbjedi dugoročno priliv novca za žene poduzetnice niskih prihoda. Povjerenje i rad su stvorili MI-BOSPO. Uslovi za rad koje je MI-BOSPO omogućavao zaposlenima stvarali su nepresušnu motivaciju: za više i bolje, za najbolju moguću izvedbu. Zadovoljstvo je ogromno kad svi zaposleni osjećaju ponos i privrženost MI-BOSPO-u i da su prigrlili, da kreiraju i da žive vrijednosti svoje/naše organizacije. I dan danas, motivacija da radimo za MI-BOSPO u korjenu nosi misiju. Naše vrijednosti su postale dijelom MI-BOSPO DNA: odgovorno finansiranje – SMART, odgovorno poslovanje, razumno odlučivanje – upravljanje odnosima sa klijenticama, saradnja sa finansijerima – u BiH i van nje... Potpis MI-BOSPO –a je: MI smo BOSPO i mi smo primjer budućnosti. Budućnost MI-BOSPO-a ovisi o radu i zalaganju zaposlenih, a najprije u tome kako na najbolji način opravdati svoju misiju, kako dokazati da jesmo klijentocentrična organizacija. Nejira Nalić, direktorica

Pripremio: Dino Kalesić

Iz Vlade Tuzlanskog kantona...

Uspješni naponi Ministarstva za industriju u 2015.

Vlada Tuzlanskog kantona usvojila je izvještaje o radu u 2015. godini Ministarstva industrije, energetike i rudarstva i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Unatoč dugogodišnjoj kompleksnoj situaciji u ovom resoru, rad Ministarstva industrije, energetike i rudarstva u prošloj godini ocijenjen je kao uspješan. Aktivnosti na finansijskoj konsolidaciji privrednih društava teško su bile provodive zbog prezaduženosti društava i nemogućnosti izvršavanja obaveza u zakonskim rokovima. Od svih društava koja su podnijela zahtjev za finansijsku konsolidaciju, jedino se postupak uspješno odvija u Rudniku soli „Tuzla“ d.d. Tuzla, gdje Ministarstvo vrši nadzor provedbe. Izmjenama i dopunama Budžeta Tuzlanskog kantona za 2015. godinu iznos sredstava za intervencije javnim preduzećima i privrednim društvima povećan je sa 670.000,00 KM na 870.000,00 KM. Programom raspodjele sredstava sa potrošačke jedinice „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima“ odnosno „Pomoć privrednim društvima koja nisu u mogućnosti da za svoje zaposlenike obezbijede pristup pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja kao i zaposlenicima koji ovo pravo ne mogu ostvariti putem JU Služba za zapošljavanje TK“ realizovana je pomoć u ukupnom iznosu od 149.304,50 KM.

„Sporazum o preuzimanju obaveza plaćanja obračunatih a neuplaćenih određenih javnih prihoda obveznika uplate Fabrika obuće „Aida“ dd Tuzla“ na osnovu kojeg će u periodu od tri godine uplatiti 5.877.887,71 KM za uvezivanje radnog staža za 316 radnika FO „Aida“. Nakon potpisivanja Sporazuma nad društvom je pokrenut stečajni postupak. U 2015. godini za realizaciju ovog Sporazuma uplaćeno je 2.074.559,01 KM. Ministarstvo je također podržalo aktivnosti na reorganizaciji privrednih društava u stečaju, čime se stvaraju uslovi za uvođenje strateškog partnera i ponovo pokretanje proizvodnje. Kontinuirano je obavljan nadzor nad radom privrednih društava sa većinskim državnim kapitalom uz stručnu pomoć upravi i nadzornom odboru. U izvještajnom periodu, Ministarstvo je u okviru svojih nadležnosti, poduzimalo aktivnosti na efikasnijoj naplati koncesionih naknada. Kada je u pitanju rad Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u 2015. godini realizovane su aktivnosti na ostvarenju strateških ciljeva, definisanih Programom rada.

Ovim je obezbijeđen pristup pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u 2015. godini za zaposlenike i članove njihovih porodica privrednih društava: Fabrika obuće „Aida“ Tuzla, „TTU“ d.d. Tuzla, „Elektromontaža“ Tuzla, „Livnica čelika“ Tuzla, „Bosnia valves“ Tuzla, „KHK“ Lukavac, „Unioninvest-Mašinska montaža“ Tuzla, „Polet“ Tuzla, „Dita“ d.d. Tuzla, „Konjuh“ d.d. Živinice i „Gredelj-Revom“ d.o.o. Dobošnica. Na ovaj način obezbijeđeno je zdravstveno osiguranje za oko 1190 radnika i članova njihovih porodica. Ministarstvo je u toku 2015. godine vodilo aktivnosti na uvezivanju radnog staža zaposlenicima koji su stekli uslove za penzionisanje do kraja 2014. godine u privrednim društvima sa većinskim državnim kapitalom nad kojima Vlada kantona vrši ovlaštenja vlasnika kapitala. Izmirivanje obaveza za doprinose za PIO je obezbijeđeno putem Vlade TK. Iz resorne oblasti ovog Ministarstva, Programom je obuhvaćeno 7 privrednih društava, odnosno 26 radnika, sa ukupnim iznosom od 491.639,76 KM. Riječ je o radnicima privrednih društava „Tvornica transportnih uređaja“ (6), „Livnica čelika“ Tuzla/Bosnia valves“ Tuzla (7), „Polet“ d.d. Tuzla (1), Elektromontaža (2), Unioninvest-Elektromontaža“ d.o.o u stečaju Tuzla (6), Unioninvest-mašinska montaža“ d.o.o u stečaju Tuzla (3) i „Rudnici nemetala“ Kladanj“ (1). Vlada TK je uz saglasnost Skupštine TK sa FO „Aida“ d.d. Tuzla zaključila

Između ostalog, realizovana su sredstva novčane podrške u poljoprivredi i ruralnom razvoju iz Budžeta Federacije BiH i Budžeta Tuzlanskog kantona radi povećanja produktivnosti poljoprivredne proizvodnje i podizanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača. Također su okončani projekti zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta iz naplaćenih naknada od promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe na području općina Čelić, Kalesija, Srebrenik i Živinice u cilju očuvanja, zaštite i unaprjeđenja kvalitete poljoprivrednog zemljišta. Realizovani su iprojekti višenamjenskog vrjednovanja korišćenja i zaštite zemljišta i izrada karte upotrebne vrijednosti zemljišta za područje općina Banovići, Sapna i Kladanj te dodijeljeno poljoprivredno zemljište u vlasništvu države u zakup i koncesiju, u okviru čega su zaključeni ugovori o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države sa poljoprivrednim proizvođačima sa područja grada Tuzla i općine Kalesija. Pored IV faze sanacije brane Modrac, kandidovani su i odobreni projekti izvođenja regulacionih radova na rijekama Sapna, Drinjača, Jala i Turija i Tinja. Od februara 2015. godine započete su i pripreme aktivnosti na implementaciji navedenih projekata, za koje su finansijska sredstva postala operativna potpisivanjem Okvirnog sporazuma za sredstva predpristupne pomoći IPA II, u septembru 2015. godine.

D.K.

Predstavljen Info pult Ministarstva za razvoj i poduzetništvo...

Pomoć malim i srednjim preduzećima, obrtnicima i potencijalnim investitorima

Info pult dio je projekta "Partnerstvo za efektivnu implementaciju lokalnog ekonomskog razvoja i sjeveroistočnoj BiH

S ciljem pružanja što kvalitetnijih uslova za pokretanje novog biznisa, te poslovanje trenutnih malih i srednjih preduzeća, te obrta, Ministarstvo razvoja i poduzetništva Tuzlanskog kantona je javno predstavilo prvi online info pult na području Bosne i Hercegovine za podršku i pomoć malim i srednjim preduzećima sa područja našeg kantona. Ovaj web alat omogućava svim općinama na području našeg kantona, te općinama Modriča i Odžak da predstave svoje komparativne prednosti i istaknu ih na jednom mjestu. U okviru ove web stranice postojećim privrednicima i obrtnicima, te svima onima koji žele da pokrenu vlastiti biznis bit će dostupne sve relevantne informacije o pokretanju ili razvoju poslovne aktivnosti, odnosno o investiranju u ciljnom području.

Informacije o registraciji, izmjenama, prekidu poslovanja, informacije o mogućnostima finansiranja, baza poslovnih zona, baza pružaoca usluga, baza investicionih projekata, obavještenja, javni pozivi, informacije o poticajima, te kontakti relevantnih institucija, samo su dio sadržaja online info pulta. „**Projekat je već javno dostupan svim građanima, ali će još neko vrijeme biti u testnoj fazi na adresi**

<http://registarmsp.azurewebsites.net>

nakon čega će ga Ministarstvo u potpunosti preuzeti. Preuzimanje podrazumijeva da će ovaj web alat biti dostupan na web stranici Ministarstvo razvoja i poduzetništva TK, a Ministarstvo će preuzeti i sve obaveze njegovog održavanja” zaključio je ministar Hodžić, dodajući da su ovim servisom jedinice lokalne samouprave dobile jednu novu vrstu usluge i servisa kako za poduzetnike, tako i za građane našeg kantona.

- Admir Aljić je u ime Službe za investicije Općine Živinice, ovom prilikom istakao veliki značaj ovog web servisa. „**Ovo jedinicama lokalne samouprave daje jednu novu mogućnost da svoje potencijale prezentuju široj javnosti, privrednicima, obrtnicima i potencijalnim investitorima. Prilikom da prezentiraju svoje komparativne prednosti koje imaju u odnosu na druge sredine, ali i da ukažu investitorima na eventualne mogućnosti koje im pruža neka druga sredina, a koje ta lokalna zajednica ne može pružiti**”, rekao je Aljić.
- Značaj ovog servisa prepoznao je i obrtnik Kemal Šećkanović iz Srebrenika. „**Za mene kao malog obrtnika, zanatliju, ovaj punkt znači mnogo jer na jednom mjestu sada imamo informacije o svim projektima i poticajima**” i dodaje da veliki broj njegovih kolega obrtnika do sada nisu znali gdje se sve i za koje vrste poticaja mogu obratiti i dobiti određena sredstva koja bi im pomogla u poslovanju. Sada sve te informacije mogu naći na jednom mjestu što će im biti od velike pomoći u vođenju posla” rekao je Šećkanović u svom obraćanju medijima.

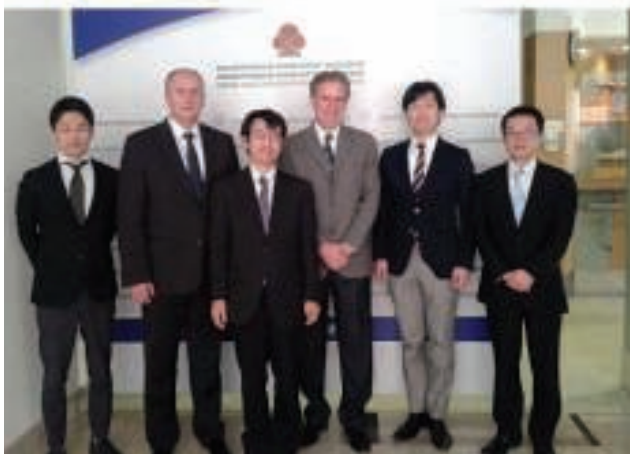
Online info pult dio je projekta "Partnerstvo za efektivnu implementaciju lokalnog ekonomskog razvoja i sjeveroistočnoj BiH", realiziran je u saradnji Ministarstva razvoja i poduzetništva TK i Nezavisnog biroa za razvoj, a finansiran je sredstvima Evropske unije.

D.K.

Iz Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH...

VTKBIH i FIPA dovode japanske privrednike u BiH

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine i Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH – FIPA, u saradnji sa Ambasadom Japana u Bosni i Hercegovini, organizirali su sastanak sa g. Hirofumi Onom, generalnim direktorom Japanske

organizacije za vanjsku trgovinu (JETRO) sa sjedištem u Beču, i suradnicima kako bi razgovarali o detaljnim pripremama vezanim za dolazak po prvi put velike delegacije japanskih privrednika u trodnevnu posjetu BiH početkom oktobra ove godine. Cilj posjete je privlačenje direktnih stranih investicija u BiH iz Japana i uspostavljanje kontakta sa potencijalnim dobavljačima iz BiH, odnosno uključenje najuspješnijih japanskih firmi u privredne tokove u BiH. Na sastanku je dogovoren program posjete koji podrazumijeva najprije predstavljanje ekonomske situacije u BiH i okruženja za investiranje, pregleda stranih ulaganja sa osvrtom na najznačajnije zemlje investitore i najuspješnije investicijske projekte, a potom će uslijediti predstavljanje mogućnosti za ulaganje i raspoloživih investicijskih projekata iz svih privrednih sektora u BiH, počev od energetike, poljoprivrednog sektora, metalnog, drvog, itd. U okviru ove posjete, japanski privrednici će posjetiti nekoliko uspješnih bh. firmi domaćih i stranih kako bi se direktno upoznali sa načinom rada i uvjetima u kojima se odvija njihova privredna djelatnost. Također, će biti upriličena i posjeta bh. znamenitostima. Dolazak navedene privredne delegacije predstavlja značajan iskorak u naporima nadležnih institucija da privuku u BiH strana ulaganja iz Japana.

Podrška malim i srednjim poduzećima

Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, organizirali su skup na temu „Podrška malim i srednjim poduzećima“. Učesnicima skupa obratio se predsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH doc. dr.sc. Bruno Bojić i tom prilikom kazao da Komora sistemski kontinuirano daje potporu malim i srednjim poduzećima, kako bi povećala svoju neophodnu konkurentnost. On je podsjetio da Komora od 2009. godine ima aktivno učešće unutar Europske

poduzetničke mreže (EEN), najveće europske mreže za potporu MSP na polju međunarodne poslovne suradnje, inovacija, prijenosa znanja i tehnologija, te suradnje i sudjelovanja u EU programima. Pored potpore poduzećima putem EEN-a, predsjednik Bojić je istakao da VTKBiH aktivno učestvuje i u oblikovanju ekonomske i sektorskih politika od interesa za članove, poduzima i predlaže mjere unapređenja poduzetništva, analizira dejstvo gospodarskih propisa i instrumenata, organizira edukaciju kadrova u gospodarstvu, a u suradnji sa domaćim i međunarodnim partnerima, organizira bilateralne susrete i nastupe bh. gospodarstva na inozemnim sajmovima, te po ovlaštenjima izdaje uvjerenja, javne i druge isprave. Na kraju obraćanja predsjednik Bojić je kazao da je VTK BiH spremna na svaki oblik ciljane suradnje sa domaćim i stranim institucijama, a na tragu unapređenja poslovnog okruženja koje će rezultirati razvojem malog i srednjeg poduzetništva. Na skupu je bilo govora o implementaciji EU Akta o malim i srednjim poduzećima, podršci EU u konkurentnosti MSP kroz savjetodavne usluge, strategiji razvoja malih i srednjih preduzeća, EBRD kreditnoj liniji za podršku konkurentnosti MSP, te predstavljena Evropska poduzetnička mreža i prikazani primjeri dobre prakse. Skup je organiziran u okviru programa koji finansira EU, a implementira EBRD kroz program „Podrška konkurentnosti malih i srednjih poduzeća“. Program će kroz savjetodavne projekte, oslanjajući se na stručnost međunarodnih i domaćih konsultanata, podržati više od 130 malih i srednjih poduzeća u BiH. Osim navedenog, program će širiti najbolje prakse kroz događaje i aktivnosti na podizanju svijesti u kombinaciji s obukama za lokalne konzultante, poduzetnike i menadžere.

Iz Privredne/Gospodarske komore FBiH... Sastanak sa direktoricom IPA Jadranskog programa

Direktorica Upravljačkog tijela IPA Jadranskog programa Paola Di Salvatore, zajedno sa svojim suradnicima bila je u posjeti Bosni i Hercegovini. Na sastanku koji se održao u Vladi Županije Hercegovačko Neretvanske, sudjelovao je i potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH dr.sc. Marko Šantić, zajedno sa premijerom HNŽ-a dr.sc. Nevenkom Hercegom, gradonačelnikom grada Mostara Ljubom Bešlićem, direktorom REDAH-a Ivanom Juriljem i određenim ministrima iz HNŽ-a. Tema sastanka je bila jačanje međuregionalne suradnje i značajnije korištenje sredstava iz EU fondova, jačanje kapaciteta za usvajanje europskih standarda, i stvaranje boljih uvjeta za apliciranje na razvojne projekte iz EU programa, a posebno iz oblasti turizma, poljoprivrede, obnovljivih izvora energije i zaštite okoliša. Sudionici sastanka usuglasili su se kako je potrebno definirati sektorske strategije od interesa za HNŽ, koje bi se, eventualno, mogle realizirati kroz projekte IPA II. Potpredsjednik Šantić je direktoricu IPA Jadranskog programa upoznao sa aktivnostima i radom Privredne/Gospodarske komore FBiH, a ona je pohvalila napore komore da u narednom periodu sudjeluje sa različitim projektima u što više aplikacija na EU programe. Direktorica Di Salvatore tijekom prethodnog dana susrela se s Nikolom Dobroslovićem, Dubrovačko-neretvanskim županom i predsjednikom Jadransko-jonske euroregije, koje je Hercegovačko-neretvanska županija jedina članica iz BiH. Također je u Splitu održala sastanak s gradonačelnikom Ivom Baldasarom, a tijekom sutrašnjeg dana planiran je susret s Božom Petrovom, potpredsjednikom Vlade Republike Hrvatske.

Proširenje saradnje komorskog sistema Federacije BiH i Gospodarske Komore Baranjske Županije iz Mađarske

Privredna/Gospodarska Komora Federacije BiH, Privredna Komora ZE-DO kantona i Ambasada Mađarske u BiH, organizirali su sastanak predsjednika privrednih komora Federacije BiH i ZE-DO kantona, ekonomskog savjetnika Ambasade Mađarske u BiH i predsjednika Trgovinske i gospodarske komore Baranjske županije iz Mađarske. Sastanak je održan u Zenici u prostorijama Privredne komore ZE-DO kantona. Cilj sastanka je bio analiza dosadašnjeg obima privredne saradnje kompanija sa područja ZE-DO kantona i Federacije BiH sa kompanijama Baranjske županije, kao i mogući načini buduće saradnje kompanija, u cilju povećanja međusobne ekonomske razmjene. Mogući oblici saradnje prije svega mogu biti u metalo-prerađivačkom, drvo-prerađivačkom i sektoru tekstila, kože i obuće. Također, dogovorena je i razmjena informacija i znanja o načinu obrazovanja kadrova za potrebe privrede, kao i zajedničko učešće u projektima Evropske unije. Dogovoreno je da se tokom marta tekuće godine, naša privredna delegacija posjeti Baranjsku županiju u Mađarskoj, s tim da se prethodno sagleda i istraži interes privrednika za realizaciju posjete.

Saradnja Privredne Komore FBiH i Mađarske

Predsjednik Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH g. Mirsad Jašarspahić je održao sastanak sa predsjednikom Komiteta za zapadni Balkan Komore za trgovinu i industriju Republike Mađarske, g. Attilom Galambos i ekonomskim savjetnikom Mađarske ambasade u BiH gđom. Dominikom Horvat. Na sastanku se razgovaralo o mogućnostima poboljšanja privredne saradnje između Mađarske i Bosne i Hercegovine. Prezentirani su prikupljeni podaci o kompanijama iz metalnog i elektro sektora, kao i sektora tekstila, kože i obuće. Iskazan je interes za prodajom proizvoda i usluga kao i traženje distributera na području Mađarske. Alati, filteri, industrijski proizvodi, proizvodi za energetiku, montažni objekti, čelične i metalne konstrukcije samo su neki od proizvoda koje nude bh. kompanije iz metalnog i elektro sektora. Kada se radi o industriji tekstila i kože domaći proizvođači nude kompletnu izradu proizvoda po zahtjevu kupca, usluge šivanja, proizvodnju uniformi, HTZ opreme, kožne presvlake i enterijer za automobile i slično. Obzirom na postojeće kapacitete postoji i mogućnost za proširenje obima i vrste proizvodnje na zahtjev kupca. Također, dogovoreno je da se razmjene informacije o sajamskih manifestacijama u obje države, te dalje zajedničke aktivnosti u cilju povezivanja i organizovanja susreta privrednika ove dvije zemlje.

D.K.

Stav i apel grupacije proizvođača bezalkoholnih pića i voda VTK/STK BiH povodom prijedloga za uvođenje dodatne posebne akcize na bezalkoholna pića

Grupacija bezalkolnih pića i voda Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore Bosne i Hercegovine održala je hitnu sjednicu povodom najavljenog Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH, kojim se, kao i u slučaju piva, planira uvođenje posebne akcize od 0,15 KM/L. Na sjednici Grupacije je izražena zabrinutost povodom Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, koji je donio Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH, i sačinjena analiza efekata ovakvog predloženog zakonskog rješenja. Ocjenjeno da bi u današnjoj ekonomskoj situaciji u BiH, uvođenje posebne akcize na navedene proizvode u konačnici imalo više negativnih nego pozitivnih efekata. Predložena promjena akciznog režima za proizvođače bezalkoholnih pića i voda neprihvatljiva je iz nekoliko razloga:

1. Povećanje akciza neće dovesti do povećanja prihoda u državnoj blagajni. Naprotiv, smanjit će ih. Direktni utjecaj predloženog povećanja akciza, i pored postojećih 0,10 BAM, te uvođenje dodatne posebne akcize od 0,15 BAM, bit će vidljiv u povećanju cijena proizvoda što će najviše pogoditi krajnjeg potrošača ionako slabe kupovne moći. Trenutna situacija je i da porezi u cijeni 1L proizvoda učestvuju u procentu od 40 %, što je jako visok udio, a uvođenjem posebne akcize učešće poreza u prosječnoj cijeni bi isnosio 45-50% u zavisnosti od pakovanja. Kao posljedicu toga, lokalna proizvodnja pretrpjet će ogromne štete u smislu smanjenja proizvodnje, smanjenja broja zaposlenih, razvoja „crnog tržišta“ te smanjenja uplata u budžet po osnovu svih izvornih akciznih i poreskih prihoda. Industrija bezalkoholnih pića i voda zapošljava više hiljada zaposlenih, a podržava do 10 puta više radnih mjesta koja direktno podržavaju ovu industriju u široj privredi, uključujući kupce (procjena je cca 50.000 kupaca) i dobavljače. Uvođenje najavljenih opterećenja rezultiralo bi otpuštanjem nekoliko hiljada zaposlenika u ovoj industrijskoj grani i sektorima koji podržavaju poslovanje naše industrije. Također, izražavamo zabrinutost da bi se uvođenjem posebne akcize otvorilo „crno tržište“ u BiH te nelegalni uvoz iz susjednih zemalja- primjerice, Republika Srbija nema akcize na ovu kategoriju proizvoda te se već vrši prelijevanje proizvoda s ovog tržišta u pograničnom dijelu BiH, a u zadnje vrijeme je primjetno i prelijevanje tržišta sa pograničnim područjima Republike Hrvatske i Crne Gore – što bi se uvođenjem i ove akcize dodatno podstaklo. Krajnji efekat će biti gašenje malih preduzeća iz ove grane industrije, jer svim ovim će biti ugroženi legalni proizvođači, tržište će biti preplavljeno jeftinim proizvodima iz „sive ekonomije“ što bi rezultiralo pojavom problema kontrole kvaliteta ovih

- proizvoda na tržištu, te u konačnici najviše utjecalo na krajnjeg potrošača. Kao jedan od argumenata ovome jeste činjenica da bi se ionako veliki deficit u izvozu ove grupe proizvoda dodatno uvećao imajući u vidu smanjen izvozni potencijal BH kompanija. Ukoliko uporedimo postojeće akcize u BiH sa akcizama u zemljama regiona, zaključujemo da su u BiH najviše. U Republici Hrvatskoj su manje od 0,10 KM/L, dok u Republici Srbiji bezalkoholna pića ne spadaju u akciznu robu.
2. Promjena akciznog režima nije dio Strategije o akcizama u BiH. Kao i slučaju pivarske industrije, prijedlog uvođenja posebne akcize od 0,15 KM/L osmišljen je bez konsultacija s predstavnicima domaćih proizvođača i nije dio strategije o akcizama u Bosni i Hercegovini. I u Reformskoj agendi, u dijelu pod nazivom „Javne financije, oporezivanje i fiskalna održivost“ se navodi da bilo koje povećanje indirektnih poreza može doći na red tek nakon što se iscrpe mogućnosti smanjenja troškova javne potrošnje ili unapređenja naplate prihoda.
 3. Promjene u akciznom režimu dokazano nemaju učinak na zdravstveni sistem država. Akcize su nepopularne, neefektivne i štetne po ekonomski rast, a ovako predložene iz ugla privrede izgledaju i kao diskriminirajuće, jer je iz navedenog prijedloga Nacrta Zakona vidljivo da bi domaći proizvođači iz pivarske industrije i industrije bezalkoholnih pića i voda nosili cijeli teret reforme zdravstvenog sistema. Nejasno je ili barem nepoznatno domaćim privrednicima na osnovu koje kliničke studije i kojih argumentata su upravo uzeti baš ovi proizvodi za dodato akcizno opterećenje.

Članice Grupacije proizvođača bezalkoholnih pića i voda Bosne i Hercegovine smatraju da je prilikom donošenja bilo kakvih promjena akciznog režima u Bosni i Hercegovini potrebno konsultovati privredne subjekte u BiH, te strateški i studiozno istražiti kako će promjene utjecati na poslovanje domaćih privrednika.

S tim u vezi, Grupacija je uputila inicijativu za organizaciju hitnog sastanka sa ministrom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH Mirkom Šarovićem kako bi prezentovali argumente i činjenice za navedeni usaglašeni stav Grupacije po ovom pitanju. Grupacija apeluje na sve nadležne institucije da svoje aktivnosti usmjere ka rasterećenju BH privrede i podizanju njene konkurentnosti.

D.K.

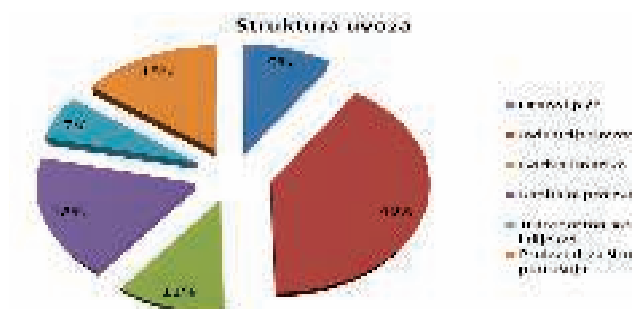
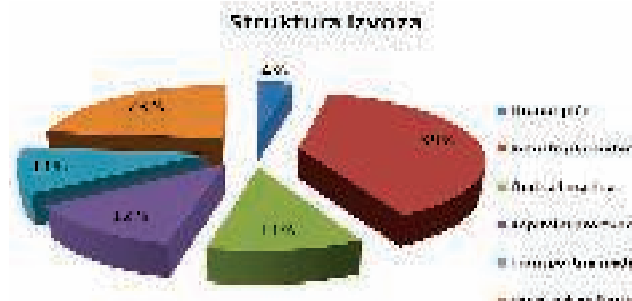

Privredna kretanja u Tuzlanskom Kantonu

U 2015. godini, ostvaren je pad obima industrijske proizvodnje u odnosu na 2014. godinu u vrijednosti od 0,2%. Privreda Tuzlanskog kantona u decembru 2015. godine u odnosu na prosjek 2014. ostvarila je rast industrijske proizvodnje od 5,1%. U odnosu na 2014. godinu, vađenje ruda i kamena ostvaruje rast od 1,8%, prerađivačka industrija ostvaruje rast od 1%, dok proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom ostvaruje pad od 3,5%,

U 2015. godini iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 1.204.581.000 KM što je u odnosu na 2014. godinu rast od 6,65%. U isto vrijeme je došlo do rasta uvoza od 10,53%, te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.429.171.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 84,29%, a u istom periodu prošle godine je bila 87,35%. Vanjskotrgovinski deficit je 224.590.000 KM. U odnosu na 2014. godinu, došlo je do rasta izvoza hrane i pića od 25,2%, industrijskih materijala 10,3%, kapitalnih proizvoda 2,6%, transportnih sredstava 5,5% i proizvoda za široku potrošnju 4,2%, dok je došlo do pada izvoza goriva i maziva 14,2%. Rast uvoza u odnosu na 2014. Godinu je kod uvoza industrijskih materijala 10,3%, kapitalnih proizvoda 25,3%, transportnih sredstava 22,5% i proizvoda za široku potrošnju 14,9%, dok je došlo do pada uvoza goriva i maziva 7,2% i hrane i pića 3%. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

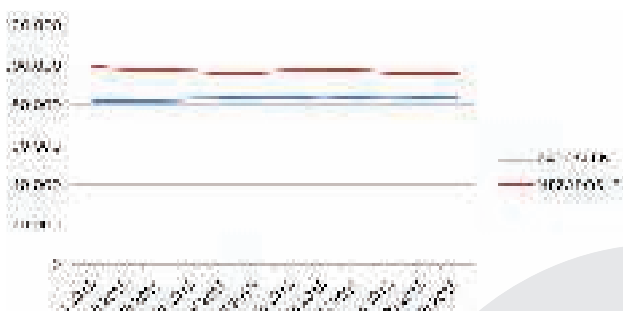
Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2015. godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 83.962 osobe. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je manji za 0,3%, dok je u odnosu na prosjek 2014. godine broj zaposlenih veći za 2,9%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. U decembru 2015. godine je registrovano 96.429 nezaposlenih osoba. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom.

	Zaposlenost (XII 2015)	Nezaposlenost (XII 2015)	Prosječna plaća (XII 2015)
UKUPNO	83.962	96.429	745
Banovići	5.235	5.402	834
Čelić	967	2.716	607

Doboj-Istok	1.684	2.536	527
Gračanica	9.345	9.345	538
Gradačac	7.433	7.473	593
Kalesija	3.553	8.741	626
Kladanj	2.031	2.786	644
Lukavac	8.032	10.690	766
Sapna	598	2.570	789
Srebrenik	5.101	8.656	616
Teočak	430	1.772	768
Tuzla	30.794	20.106	886
Živinice	8.759	13.636	701

VSS	Broj	VŠS	Broj
Ekonomist	1066	Nast.raz.nast	185
Pravnik	834	Ekonomista	72
Pedagog	340	Pravnik	58
Prof.bosanskog	268	Ekon.služ.	33
Prof.fiz.i zdr.kult.	169	Nast.tehn.kult.	19

SSS	Broj	KV/ VKV	Broj
Gimnazija	4058	Prodavač	5953
Mašin.teh	3180	Automehan	2228
Ekon.tehn.	2238	Bravar	2142
Ekon.služ.	1537	Kuhar	1505
Hem.tehn.	1226	Vozač ter.voz.	1482

Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u decembru je iznosila 745,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2014. godine, neto plaća je veća za 0,8%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

DJELATNOST	TUZLANSKI KANTON	
	Neto plaća	Bruto plaća
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	690	1.028
B Vađenje ruda i kamena	902	1.361
C Prerađivačka industrija	537	793
D Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.533	2.385
E Snabdj. vodom i uklanjanje otp. voda	837	1.268
F Građevinarstvo	486	724
G Trgovina na veliko i malo	524	784
H Prevoz, skladištenje i komunikacije	640	961
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	564	845
J Informacije i komunikacije	1.069	1.652
K Finansijske djelatnosti	1.318	2.058
L Poslovanje nekretninama	595	890
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	746	1.139
N Admin. i pomoćne uslužne djelatnosti	562	846
O Javna uprava i odbrana	1.083	1.662
P Obrazovanje	783	1.200
Q Zdravstvena socijalna zaštita	1.057	1.634
R Umjetnost, zabava i rekreacija	749	1.138
S Ostale uslužne djelatnosti	703	1.066

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA
THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA KANTON
KANTONALE WIRTSCHAFTSKAMMER TUZLA

WWW.KPKTZ.BA

BUDITE I VI ČLAN

O KOMORI ▾ PRIVREDA TK ▾ REGISTAR ▾ VIŠE ▾

PRVA POSJETA MANDATARU GUTIĆA KOMORI

Konsultacije sa privrednicima

BUDUĆI PREMIJER SA PRIVREDNICIMA

Zvanična posjeta Kantonalnoj
Komori Privrednika, 28.12.2015.

PRWE – PRICON WATER & ENERGY”

Prezentacija u Komori, 28.12.2015.

TREĆI JAVNI POZIV

Javni poziv za kandidovanje

Programa uložaka preostalog

Alfata sredstava iz budžeta...

WWW.KPKTZ.BA

VIJESTI

NAJAVE POZIM

Budući premijer sa
privrednicima

05.02.2015.

Usvojen Poslovni plan
2015. – 2019.

29.01.2015.

Imel i Ekonomski
fakultet

29.01.2015.

Pozitivan primjer

29.01.2015.

Pripreme za 6. SDF

29.01.2015.

TUZLANSKI

WWW.KPKTZ.BA